

ГРАД ВРШАЦ

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ВЕТРОПАРК КОД НАСЕЉА УЉМА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Нови Сад, септембар 2025. године

НАЗИВ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ	ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ВЕТРОПАРК КОД НАСЕЉА УЉМА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА	ГРАД ВРШАЦ Градска управа, Трг победе 1, 26300 Одељење за просторно планирање, урбанизам и грађевинарство
НАРУЧИЛАЦ И ИНВЕСТИТОР	NEW ENERGY SOLUTIONS д.о.о. Тошин Бунар број 270 11070 Нови Београд
СТРУЧНИ ОБРАЂИВАЧ	UNTERMOLO д.о.о. Новосадског сајма број 3 21000 Нови Сад
ДИРЕКТОР	Живко Остојић, дипл. инж. арх.
СТРУЧНИ ТИМ ЗА ИЗРАДУ ИЗВЕШТАЈА	Мр Драган Дунчић, дипл. прост. планер, руководилац израде Живко Остојић, дипл. инж. арх. Војислав Перић, дипл. инж. арх. Сара Вулић, мастер инж. арх. Новица Буднић, мастер инж. енерг. техн. Владан Дунчић, дипл. инж. маш.
ДАТУМ	Септембар 2025. године

Садржај

УВОД	7
I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	8
1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА И СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПЛАНА	8
1.1. Правни основ за израду плана	8
1.2. Правни основ за израду стратешке процене	9
1.3. Плански основ за израду плана	10
2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА	14
2.1. Садржај плана	14
2.2. Општи и посебни циљеви плана	15
3. ГРАНИЦА ПЛАНА И ОБУХВАТ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	15
3.1. Опис обухвата плана (са пописом катастарских парцела)	15
3.2. Опис грађевинског подручја са пописом катастарских парцела у обухвату плана	16
4. ВАЛОРИЗАЦИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	17
4.1. Положај и природни услови	17
4.2. Постојећа функционална организација простора	23
4.3. Планирана функционална организација простора	24
4.4. Намена површина са поделом на посебне зоне и целине са начином коришћења земљишта	30
5. НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ ЦЕЛИНА И ЗОНА	31
6. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА	32
7. ОПИС ЛОКАЦИЈА ЗА ПЛАНИРАНЕ ПОВРШИНЕ, САДРЖАЈЕ И ОБЈЕКТЕ	32
8. КОРИДОРИ, КАПАЦИТЕТИ И УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ЗЕЛЕНИЛА СА УСЛОВИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ	33
8.1. Саобраћајна инфраструктура	33
8.2. Водна инфраструктура	37
8.3. Електроенергетска инфраструктура	38
8.4. Термоенергетска инфраструктура и минералне сировине	39
8.5. Електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура	42
8.6. Услови за уређење зелених површина	43
II КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ПРОСТОРА КОЈИ МОЖЕ БИТИ ИЗЛОЖЕН НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ	44
III РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА НАДЛЕЖНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА ПОВОДОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	47
IV ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ИЗБОРОМ ИНДИКАТОРА	50
1. Општи циљеви стратешке процене	50
2. Посебни циљеви стратешке процене	50
3. Избор индикатора стратешке процене	51
4. Компатибилност циљева стратешке процене са циљевима плана	52
V ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	53

1. Приказ варијантног решења неусвајања плана	54
2. Приказ варијантног решења усвајања и имплементирања плана	55
VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	64
1. Приказ коришћене методологије	64
2. Тешкоће при изради стратешке процене утицаја на животну средину	65
VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА	65
VIII МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	66
1. Мере заштите природних добара	66
2. Заштита непокретних културних добара	67
3. Општи услови и мере заштите од елементарних непогода, акцидентних ситуација и ратних дејстава.....	68
IX СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	70
X ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	71
1. Опис циљева Плана	71
2. Индикатори за праћење стања животне средине	71
3. Права и обавезе надлежних органа.....	73
4. Поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја	74
XI ЗАКЉУЧЦИ ДО КОЈИХ СЕ ДОШЛО ТОКОМ ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)	74
XII ПРИМЕНА ПЛАНА	75

III ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ

1. Карактеристичне зоне и целине, планирана намена површина и зонама ограничења P=1:15000

Списак скраћеница коришћених у тексту

ППОВ	– постројење за пречишћавање отпадних вода
ПРП	– прикључно разводно постројење
ТС	– трафостаница
БССЕЕ	– батеријски систем складиштења електричне енергије
а.д.	– акционарско друштво
МСC скала	– Меркали – Канкани – Зибергова скала (Меркалијева скала)
АП	– аутономна покрајина
ЕУ	– Европска унија
К.О.	– катастарска општина
АПП	– атарски приступни путеви
ЕК	– електронска комуникациона инфраструктура
ВП	– ветропарк
К.п. бр.	– катастарска парцела број

Списак табела и слика у тексту

Табеле

Табела 1.	Метеоролошке станице државне мреже у границама Плана
Табела 2.	Катастарске парцеле на којима се планира постављање ветрогенератора (са приступно-манипулативним платоима) и трафостанице
Табела 3.	Нумерички показатељи целина и зона и биланс планираних површина
Табела 4.	Ширина експлоатационог појаса гасовода у зависности од притиска и пречника гасовода
Табела 5.	Минимална растојања подземних гасовода од надземне електро мреже и стубова далековода
Табела 6.	Технички нормативи за садњу дрвећа и шибља
Табела 7.	Преглед добијених услова надлежних органа и организација и јавних предузећа и других активности и докумената од значаја за израду Плана и Стратешке процене
Табела 8.	Процена утицаја сектора Плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у односу на варијантна решења
Табела 9.	Критеријуми за оцењивање величине утицаја
Табела 10.	Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја
Табела 11.	Скала за процену вероватноће утицаја
Табела 12.	Планска решења обухваћена стратешком проценом
Табела 13.	Процена величине утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја
Табела 14.	Процена просторних размера планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја
Табела 15.	Процена вероватноће утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја
Табела 16.	Вредновање карактеристика утицаја Плана
Табела 17.	Идентификација могућих кумулативних и синергетских ефеката
Табела 18.	Лансирне (противградне) станице у границама Плана

Слике

Слика 1.	Приказ брзине и енергетског потенцијала ветра на висини 50m у W/m^2
Слика 2.	Прегледна геолошка карта Војводине
Слика 3.	Педолошка карта Војводине
Слика 4.	Хидролошка карта Војводине
Слика 5.	Карта сеизмичког хазарда
Слика 6.	Везе између фаза израде Плана и Стратешке процене
Слика 7.	Интензитет буке савременог ветрогенератора у функцији растојања

A) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО ИЗВЕШТАЈА

На основу Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 135/2004 и 88/2010) и Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, број 72/09 и 81/09 – испр., 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС, 50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023) израђен је

**ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ
УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ВЕТРОПАРК
КОД НАСЕЉА УЉМА
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

УВОД

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије”, број 135/2004 и 88/2010) утврђена је обавеза да се стратешка процена утицаја на животну средину врши и за планове у области просторног и урбанистичког планирања. Законом су утврђени услови, начин и поступак вршења процене утицаја планова на животну средину, у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања Плана.

На основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације за ветропарк код насеља Улма („Службени лист града Вршца”, број 01/2021), Одлуке о приступању изради стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације за ветропарк код насеља Улма на животну средину, коју је донело Одељење за просторно планирање, урбанизам и грађевинарство, Градске управе Града Вршца, под бројем 350-14/2021-IV-03 од дана 05.02.2021. године, објављена је у „Службеном листу града Вршца”, број 01/2021, и Одлуке о измени и допуни одлуке о изради Плана детаљне регулације за ветропарк код насеља Улма приступило се изради Плана детаљне регулације за ветропарк код насеља Улма („Службени лист града Вршца”, број 04/2025, од 01.07.2025. године) и изради Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације за ветропарк код насеља Улма на животну средину - у даљем тексту Стратешка процена.

За стручног обрађивача Плана детаљне регулације за ветропарк код насеља Улма - у даљем тексту План и Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације за ветропарк код насеља Улма на животну средину одређен је „Untermolo” д.о.о. са седиштем у Новом Саду, изабран од стране Инвеститора.

Извештајем о стратешкој процени су, на основу мултидисциплинарног начина рада, вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Плана и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА И СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПЛАНА

1.1. Правни основ за израду плана

На основу Одлуке о изради ПДР за ветропарк код насеља Уља („Сл. лист града Вршца“, број 01/2021) и Одлуке о измени и допуни одлуке о изради ПДР за ветропарк код насеља Уља („Сл. лист града Вршца“, број 04/2025) у даљем тексту Одлука, приступило се изради Плана детаљне регулације за ветропарк код насеља Уља.

Садржина и начин израде Плана регулисан је одредбама Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009 и 81/2009 - исправка, 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закони, 9/2020, 52/2021 и 62/2023) - у даљем тексту Закон и Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 32/2019. и 47/2025.).

Планска решења су усклађена са прописима, који посредно или непосредно регулишу ову област:

- Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/2010);
- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09 и 81/09 - испр., 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС, 50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023);
- Закон о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон, 40/2021, 35/2023 - и др. закон, 62/2023 и 94/2024, „Сл. гласник РС“, бр. 57/2011, 80/2011-испр., 93/2012 и 124/2012, престао да важи осим одредаба чл. 13. став 1. тач. б) и став 2. у делу који се односи на тач. б) и чл. 14. ст. 2.);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, број 62/2006, 65/2008 - др. закон, 41/2009, 112/2015, 80/2017 и 95/2018 - др. закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, број 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94 -др. закон, 54/96, 101/05-др. закон одредбе чл. 81 до 96);
- Закон о путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/2018, 95/2018-др. Закон и 92/2023-др. закон);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС, 55/14, 96/15 -др. закон и 9/16-УС, 24/2018, 41/2018 - др. закон, 87/2018, 23/2019, 128/2020-др. Закон, 76/2023 и 19/2025);
- Закон о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15 и 66/15-др. закон, 83/2018, 9/2020, 62/2023 и 19/2025);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, број 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др.закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. Закон, 95/2018 - др. Закон и 94/2024 - др. закон);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр.94/2024);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 94/2024);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине

- („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 25/15 и 109/2021);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10 и 14/16, 95/2018 – и др. закон и 35/2023);
 - Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 51/2025);
 - Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС”, број 112/15);
 - Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, бр. 96/2021);
 - Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС”, број 36/09);
 - Закон о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, бр. 35/2023);
 - Закон о експропријацији („Службени гласник РС”, бр. 53/95, 23/01-СУС и „Службени лист СРЈ”, број 16/01-СУС и „Службени гласник РС”, број 20/09 и 55/13-УС и 106/2016 – аутентично тумачење);
 - Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС”, број 101/15 и 95/2018 – др. закон и 40/2021);
 - Закон о запаљивим течностима и запаљивим гасовима („Службени гласник РС”, број 54/15);
 - Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Службени гласник РС”, бр. 44/77, 45/85 и 18/89) и („Службени гласник РС”, бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/05-др. закон и 54/15-др. закон);
 - Закон о културним добрима („Службени гласник РС”, бр. 71/94, 52/11-др. закон и 52/11-др. закон и 99/11-др. закон, 6/2020 – др. закон и 35/2021 – др. закон, 129/2021 – др. закон и 76/2023 – др. закон);
 - Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14, 95/2018 – др. закон и 35/2023 – др. закон);
 - Закон о заштити природе („Службени гласник РС”, број 36/2009, 88/2010, 91/2010 – испр., 14/2016 и 95/2018 – др. закон, 71/2021);
 - Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, бр. 87/2018);
 - Закон о одбрани („Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09, 88/09-др. закон, 104/09-др. закон и 10/15 и 36/2018);
 - Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/09 и 20/15, 87/18 и 87/18-др. закони);
 - Закон о државном премеру и катастру („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 18/10, 65/13, 15/15-УС и 96/15, 47/17 – аутентично тумачење, 113/17 – др. закон, 27/2018 – др. закон, 41/18 – др. закон, 9/20 – др. закон и 92/23);
 - Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС”) бр. 129/07, 18/16, 47/18, 9/20 – и др закони.);
 - Уредба о категоризацији државних путева („Службени гласник РС”, бр. 87/23, 24/24, 90/24 и 28/25);
 - Уредба о класификацији вода („Службени гласник РС”, број 5/68);
 - Уредба о категоризацији водотока („Службени гласник РС”, број 5/68);
 - Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10);
 - Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12);
 - као и други законски и подзаконски акти који регулишу ову област.

1.2. Правни основ за израду стратешке процене

Стратешка процена је процес којим се интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у плановима, с циљем спречавања или ограничења негативних утицаја на жив. средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, култ. и друга створена добра.

Основ за израду овог Извештаја представља Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације за ветропарк код насеља Уља на животну средину, коју је донело Одељење за просторно планирање, урбанизам и

грађевинарство, Градске управе Града Вршца, под бројем 350-14/2021-IV-03 од дана 05.02.2021. године објављена је у „Службеном листу града Вршца“, број 01/2021.

У складу са законским одредбама и праксом израде планских докумената и стратешких процена, Извештај о стратешкој процени структурално обрађује:

- (1) Полазне основе стратешке процене;
- (2) Циљеве и индикаторе;
- (3) Стратешку процену утицаја;
- (4) Смернице за ниже хијерархијске нивое;
- (5) Програм праћења стања животне средине;
- (6) Коришћену методологију и тешкоће у изради;
- (7) Начин одлучивања;
- (8) Закључна разматрања и напомене.

1.3. Плански основ за израду плана

Као основно опредељење при изради Плана, испоштоване су одреднице дефинисане планским документима вишег реда Регионалним просторним планом Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/2011) и Просторним планом општине Вршац („Службени лист општине Вршац“, бр.16/15, 1/16-(текст Плана), Сл. лист града Вршца бр. 10/22 и 11/22), као и осталим развојним документима.

1.3.1. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/2011)

Ратификацијом Уговора о оснивању Енергетске Заједнице Југоисточне Европе (2005. године), Република Србија је прихватила обавезу примене директива везаних за коришћење обновљивих извора енергије (2001/77/ЕС и 2003/30/ЕС). Процењује се да би на подручју АП Војводине у наредном десетогодишњем периоду учешће неконвенционалних енергетских извора у укупној потрошњи могло да достигне око 20%.

Потенцијалну енергију из обновљивих извора могуће је обезбедити: из биомасе, као најзначајнијег енергетског потенцијала на овом подручју, **коришћењем енергије ветра**, изградњом соларних електрана, повећањем удела малих хидроенергетских потенцијала у укупној производњи електричне енергије, као и из осталих извора (комунални отпад, геотермална енергија и др).

На основу WIND - атласа, на просторима јужног и југоисточног Баната средња годишња брзина ветра на висини од 100 m је 5 - 6 m/s, односно преко 6 m/s, док је у већем делу остатка Војводине ова брзина између 4,5-5 m/s. На висини од 200 m око 35% територије Војводине (југоисток) има средњу брзину ветра преко 6 m/s, док остатак располаже брзинама од 5 - 6 m/s.

Ови потенцијали спадају у класу 3 (према класификацији ЕУ) и могу се оценити као добри (знатни), те пружају основа за интензивнију градњу ветрогенератора. Брз развој индустрије ветроелектрана у Европи, где су инсталисани капацитети око 66 GW (крај 2008. године), раст снаге јединичних ветрогенератора (2 MW, са пројекцијама до 10 MW) и постојећа производња неких склопова ових електрана у АП Војводини дају основ за њихову изградњу.

1.3.2. Извод из Просторног плана општине Вршац („Службени лист општине Вршац“, бр.16/15, 1/16-(текст Плана), Сл. лист града Вршца бр. 10/22 и 11/22)

Плански основ и полазна основа у изради Плана је Просторни план општине Вршац.

Обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда

- У наредном планском периоду потребно је стимулирати развој и коришћење **обновљивих извора енергије**, чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине. Усвајањем „Feed-in“ тарифе за електричну енергију произведену из обновљивих извора енергије, створене су шансе за повећање учешћа обновљивих извора енергије у производњи електричне енергије, и достизање циља да ово учешће буде 7,4% до 2012. године у односу на 2007. годину, односно 19% до 2020. године. Такође, за остваривање циља да се повећа учешће произведене енергије из обновљивих извора енергије, у концепцији развоја енергетике неопходно је остварити међусекторско повезивање енергетике и пољопривреде, шумарства и индустрије, као једног значајног, потенцијалног испоручиоца и произвођача биоенергије на подручју Војводине (енергетске биљке, отпад са фарми, брзорастуће шуме, индустријски продукти).

Енергија ветра: Предузете су многе активности за омогућавање њеног коришћења на подручју АП Војводине. За изградњу ветроелектрана неопходно је да се у просторним плановима општина одреде зоне у којима би условно била дозвољена градња оваквих енергетских објеката и то на основу разматрања свих ограничења за сваку одабрану локацију.

Потенцијали и коришћење обновљивих извора енергије

На основу резултата израђених студија за подручје АП Војводине, на простору општине Вршац као обновљиви извори енергије могу се користити:

- **енергија ветра;**
- биомаса;
- биогаз;
- геотермална енергија;
- сунчева енергија.

Подручје општине Вршац, на основу Студије Атласа ветрова, налази се у зони повољних ветрова, а што веома погодује савременим ветрогенераторима.

Коришћење обновљивих извора енергије

У наредном планском периоду потребно је стимулирати развој и коришћење обновљивих извора енергије, чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

С обзиром на изузетне услове, повољне правце, брзину и константност дувања ветра простор општине Вршац представља перспективно подручје за искоришћавање енергије ветра за производњу електричне енергије.

Парк ветроелектрана се може градити на пољопривредном земљишту, ван зона насеља, уз потовање услова надлежног Завода за заштиту природе.

За искоришћавање енергије ветра, поред неопходних климатских карактеристика, један од важних фактора је и постојећа путна и железничка инфраструктура и приступачност терена на ком се планира изградња ветроелектрана. Такође важан фактор је и покривеност територије средњенапонском и високонапонском мрежом и постојање трансформаторских станица, и могућност прикључења на њих.

Критеријуми за избор локације за изградњу ветроелектране су:

- брзина, учесталост и правац ветра;
- геомеханичка својства терена;
- могућност прикључивања на електроенергетски систем;
- постојање приступних путева и могућност транспорта опреме;
- сеизмолошки аспекти;
- власништво над земљиштем - да ли су регулисани имовинско - правни односи;
- постојање подстицајних мера - пореске олакшице, субвенције и др.
- постојање посебних економско - финансијских захтева од стране локалне заједнице (проценат профита, помоћ у изградњи инфраструктуре, донације);

- утицај на животну средину и биодиверзитет - неугрожавање флоре и фауне, избегавање градње у границама постојећих и планираних заштићених природних добара и других еколошки значајних подручја и у њиховој непосредној близини;
- довољна удаљеност од насеља и стамбених објеката како би се избегло повећање интензитета буке;
- довољна удаљеност од инфраструктурних објеката (електронских комуникационих мрежа и опрема, радарских, аеродрома, линијских инфраструктурних објеката и др).

Ограничења за изградњу ветроелектрана представљају:

- посебно заштићене природне вредности и миграторни правци птица, према условима Покрајинског завода за заштиту природе;
- експлоатациона поља енергетских ресурса;
- подручја насељених места;
- остало грађевинско земљиште (радне зоне, зоне туристичких садржаја...).

При коначном одабиру локација ветроелектрана **посебну пажњу треба посветити:**

- заштити естетских вредности предела;
- контактним подручјима зона осетљивим на буку и вибрације, као што су грађевинска подручја насеља, заштићени делови природе и сл.

Наведена подручја за потенцијални смештај ветроелектрана одређена су само по свом очекиваном ветроенергетском потенцијалу. До окончања истраживања, та се подручја користе према намени простора одређеној на Рефералној карти 1. „Намена простора“. У случају да се одређено подручје потенцијално за могући смештај ветроелектрана не утврди као подобно, задржава се планирано коришћење и намена простора.

Начин прикључивања ветроелектрана на постојећу и планирану електроенергетску мрежу ће бити дефинисано на основу услова надлежног предузећа (ЈП ЕМС и електродистрибуције).

Смернице за израду планске документације за подручје плана

Израда плана детаљне регулације на пољопривредном земљишту обавезна је за:

- пратеће садржаје јавног пута,
- високонапонску (110 kV, 220 kV, 400 kV) енергетску мрежу,
- парк ветроелектрана,
- соларне електране,
- нове мелиорационе канале код Самоша и Падине,
- друге садржаје који нису дефинисани овим Планом.

Смернице за израду плана детаљне регулације за производне енергетске објекте обновљивих извора енергије

За електране на обновљиве изворе ван грађевинског подручја насеља реализација ће се вршити на основу плана детаљне регулације, уз поштовање следећих смерница:

- могу се градити садржаји у функцији енергетског производног објекта - ветрогенератора: стубови за ветрогенераторе, соларни панели, трансформаторско и разводно постројење, пословни објекат, високонапонски надземни и средњенапонски подземни водови;
- комплекс мора бити опремљен неопходном саобраћајном, водном, енергетском и електронском комуникационом инфраструктуром;
- основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани планом детаљне регулације, у складу са законском регулативом која ову област уређује, када буду познати корисници простора и конкретни садржаји.
- Обезбедити прикључење на 110 kV, 220 kV, односно 400 kV напон преко

трансформаторског и високонапонског разводног постројења, односно 20 kV мрежу јавног електроенергетског система, осим извора који ће служити за сопствену производњу електричне енергије.

- Стуб на који се поставља ветрогенератор, градити као слободностојећи у складу са закон. условима и прописима који важе за изградњу таквих објеката;
- Парк ветроелектрана се може градити на пољопривредном земљишту уз добијање сагласности надлежног министарства за пољопривреду;
- До сваког стуба ветроелектране обезбедити прилазни пут;
- Произведену електричну енергију из ветроелектране преко трансформаторског постројења конектовати у јавни електроенергетски систем;
- Електроенергетску мрежу која повезује ветроелектране са трансформаторском станицом градити подземно;
- Тежити да међусобна удаљеност суседних стубова ветроелектране, буде 5-9 пречника ротора у правцу главног ветра и 3-5 пречника ротора у правцу нормалном на правац главног ветра;
- Најмања удаљеност ветропарка од насеља и насељених делова мора бити од 500-1000m, у зависности од технологије ветрогенератора;
- Удаљеност ветроелектране од државних путева не може бити мање од висине стуба са пропелером, мерено од спољне ивице земљишног појаса пута;
- Стубови ветроелектране, укључујући и темеље на које се постављају, могу се градити ван заштитног појаса општинског пута (5 m ширине);
- Стубови ветроелектране се могу поставити на растојању већем од 50 m, са обе стране пруге, мерећи управно на осу колосека железничке пруге;
- При изради техничке документације за изградњу ветроелектране у заштитном пружном појасу у коридору железничке пруге, Инвеститор је дужан да се обрати АД „Железнице Србије“, Сектору за стратегију и развој за добијање техничких услова за пројектовање, као и сагласности на техничку документацију.
- Стубови ветроелектране, укључујући и темеље на које се постављају, могу се градити на мин. 10 m од од парцеле канала.

1.3.4. Остали развојни документи

- **Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. са пројекцијама до 2030. године („Службени гласник РС“, број 101/15)**

Коришћење **обновљивих извора енергије** је један од пет основних приоритета у Стратегији развоја енергетике Републике Србије, као и у Националном програму заштите животне средине. Овај приоритет је, пре свега, значајан због усклађивања производње енергије са реалним потребама сектора потрошње енергије, али и са аспекта смањења утицаја сектора енергетике на животну средину, повољног утицаја на ефикасност привреде, стандард грађана и смањење увозне зависности.

Ради тога се мора систематски, плански и стратешки приступити повећању коришћења обновљивих извора енергије.

У обновљиве изворе енергије спадају: **енергија ветра**, енергија сунца, енергија малих хидроелектрана, геотермална енергија, енергија биомасе (укључујући биогаз и биогориво), то су чисти извори енергије, који значајно доприносе смањењу загађења ваздуха, воде и земљишта.

- **Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара („Службени гласник РС“, број 33/2012)**

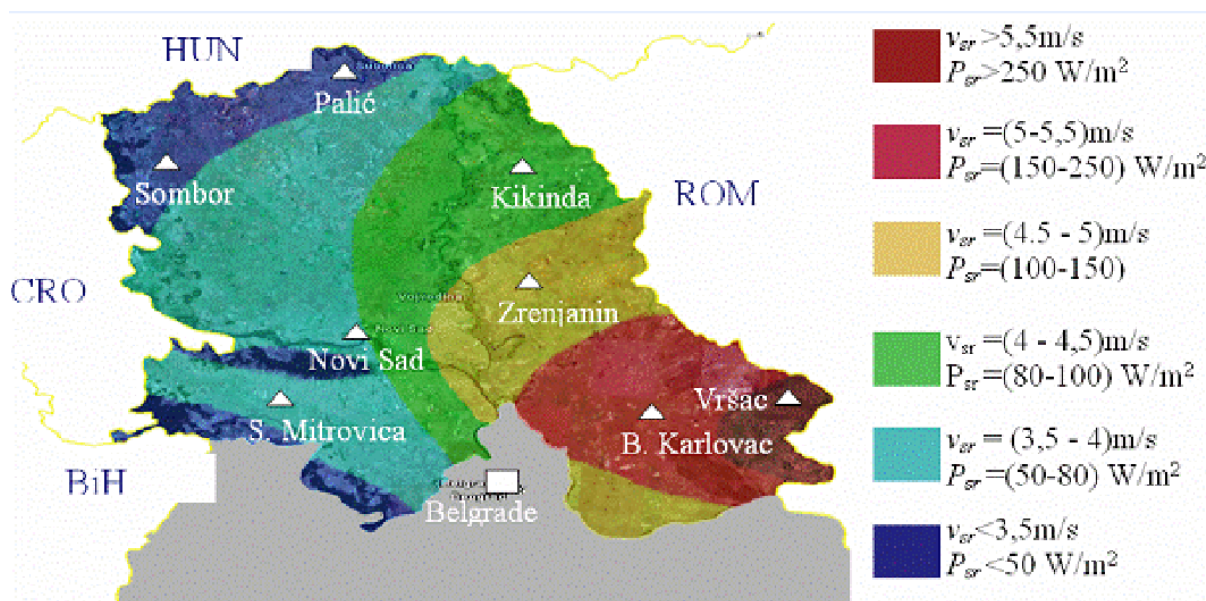
Енергија из **обновљивих извора** је енергија произведена из нефосилних обновљивих извора као што су: водотокови, биомаса, ветар, сунце, биогаз, депонијски гас, гас из погона за прераду канализационих вода и извора геотермалне енергије.

Коришћење ових извора значајно доприноси ефикаснијем коришћењу сопствених потенцијала у производњи енергије, смањењу емисија „гасова стаклене баште“, смањењу увоза фосилних горива, развоју локалне индустрије и отварању нових радних места.

Нерационално коришћење фосилних извора, обезбеђење сопствене енергетске независности као и нове технологије примене, истичу све више у први план коришћење ових ресурса.

➤ Студија атласа ветрова на територији АП Војводине

Подручје града Вршца се, на основу Студије Атласа ветрова на територији АП Војводине, налази у зони повољних ветрова преко 5,5 m/s, на висинама преко 50 m изнад тла, а нарочито 100 m изнад тла, што одговара савременим ветроелектранама снага 7,5 MW, где је експлоатација енергије ветра економски исплатива.

Слика 1. Приказ брзине и енергетског потенцијала ветра на висини 50m у W/m²
(Извор: Студија „Атлас ветрова АП Војводине“, Нови Сад, 2008. године)

2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА

2.1. Садржај плана

Садржина Плана дефинисана је Законом о планирању и изградњи и Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања.

План се састоји од текстуалног и графичког дела, а детаљнији преглед планских решења и њихова анализа у односу на утицај на животну средину наведена су и разматрана у овом Извештају, у оквиру поглавља **V Процена могућих утицаја плана на животну средину са описом мера за смањење негативних утицаја на животну средину.**

2.2. Општи и посебни циљеви плана

Општи циљ за подручје обухваћено Планом је **постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивање његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању створеним и природним вредностима, омогућавање дугорочног економског развоја и стварање услова за заштиту, уређење и изградњу.**

Општи циљ разрађен је кроз следеће посебне циљеве:

- стварање просторних услова како би се за плански опредељено земљиште, обезбедила могућност реализације производног енергетског инфраструктурног објекта који користи обновљиви извор енергије, енергију ветра, и његово несметано функционисање, у циљу оптималног коришћења енергије ветра и производње електричне енергије;
- усклађивање планираних решења са ситуацијом на терену;
- разграничење површина јавне намене од осталих површина;
- дефинисање основне намене површина са поделом на функц. целине и зоне;
- дефинисање траса, коридора и капацитета за јавну комуналну инфраструктуру (саобраћајну, водопривредну, електроенергетску, гасоводну и електронску комуникациону) и конекцију у дистрибутивни систем електричне енергије;
- дефинисање правила уређења и правила грађења по целинама и зонама;
- дефинисање и спровођење мера заштите животне средине.

3. ГРАНИЦА ПЛАНА И ОБУХВАТ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА

3.1. Опис обухвата плана (са пописом катастарских парцела)

Простор обухвата Плана се налази у југозападном делу територије Града Вршца и захвата део катастарске општине Улма.

Почетна тачка Границе Плана се налази на тремеђи катастарских парцела број 4561, 4563, 1736 к.о. Улма. Од те тачке граница обухвата се протеже се ка југу, западном границом к.п. бр. 4561 до њене јужне границе, где се ломи ка западу јужним границама к.п. бр. 1712, 1711 и 1710 и иде границом к.п. бр. 1709 и к.п. бр. 1, где се поново ломи и иде границом к.п. бр. 1709, 1708, 1707 и 1706, са једне стране и к.п. бр. 4557 са друге стране. Ту се граница поново ломи, сече к.п. бр. 1700. Граница обухвата се затим у преломној тачки на граници између кп. бр. 1700 и 4517 која се налази на растојању 1.39 m јужно од четворомеђе к.п. бр. 4558, 4557, 1700, 4517, ломи у правцу запада и иде дужином 4.66 m, где се ломи у правцу југа и иде паралелно са источном границом к.п. бр. 4517 до преломне тачке која је удаљена 4.22 m западно од прве следеће преломне тачке на источној граници к.п. бр. 4517 и притом сече к.п. бр. 4517. Од те тачке граница се благо ломи и иде до тремеђе кп. бр. 4555, 4556 и 4517. Граница обухвата затим сече к.п. бр. 4555 и у најближој преломној тачки на јужној граници кп. бр. 4555 се ломи у правцу и-си и иде јужном границом к.п. бр. 4555 до тремеђе к.п. бр. 4555, 1972, 4584. У тој тачки граница Плана се ломи и иде источном страном к.п. бр. 4584 (у правцу југа) до к.п. бр. 4527 (магистрална жел. пруга М6) коју пресеца и наставља источном границом к.п. бр. 4583 до границе са к.п. бр. 4530 (државни пут IB реда Београд-Панчево-Вршац-Држ. граница) коју пресеца у тачки на северној граници са к.п. бр. 2312 и потом се ломи у правцу и-ји и иде до тремеђе к.п. бр. 4530, 2325 и 4614. Граница Плана се потом ломи и иде у правцу југа источном границом к.п. бр. 4614 до пресека са к.п. бр. 4615 коју пресеца и скреће у правцу з-сз северном границом к.п. бр. 2337 пратећи северну и западну границу к.п. бр. 2337 до пресека са к.п. бр. 4609 (атарски пут) који пресеца и иде до тремеђе к.п. бр. 2606, 2607 и 4630. Граница обухвата се затим ломи у правцу и-ји иде северном границом к.п. бр. 2607 до краја те парцеле где скреће ка југу и иде западном границом к.п. бр. 2606 иде до тремеђе к.п. бр. 2615, 2606 и 2616, где скреће на исток и иде

јужном границом парцеле 2606 до пресека са к.п. бр. 4629 (атарски пут) који пресеца и иде до тромеђе к.п. бр. 4629, 2592 и 2593, затим североисточном границом к.п. бр. 2593 до границе са к.п. бр. 4648 (атарски пут) коју пресеца, као и к.п. бр. 4481 и, у правцу североистока, сече к.п. бр. 2588 до преломне тачке на граници са к.п. бр. 4526 коју пресеца и ломи се према југоистоку, сече к.п. бр. 2585 до границе са к.п. бр. 2586. Затим северном границом те парцеле иде до њеног краја и ломи се у правцу југа до тромеђе к.п. бр. 2585, 4626 и 2586. Северним границама парцела 4626, 2555, 4625 и 2539 иде до тромеђе к.п. бр. 2585, 2584 и 2539 где се ломи и иде у правцу с-си до тромеђе к.п. бр. 2585, 2579 и 2580. Ту се ломи и иде северном границом к.п. бр. 2580 до тромеђе к.п. бр. 2579, 4619 и 2580. Затим иде западном границом к.п. бр. 4619 у правцу ј-јз до тромеђе к.п. бр. 4619, 4622 и 2584. Ту се граница ломи у правцу и-ји и иде северном границом к.п. бр. 4622 до пресека са к.п. бр. 4621 коју сече до границе са К.О. Избиште. Од те тачке граница се ломи и иде у правцу ј-јз и иде границом к.о. Улма и к.о. Избиште до тромеђе к.п. бр. 3999, 4621 и границе к.о. Избиште. У тој тачки Граница Плана се ломи у правцу з-сз и иде јужном границом к.п. бр. 4703 сече к.п. бр. 4526 и наставља у истом правцу јужном границом к.п. бр. 4698 до тромеђе к.п. бр. 4698, 3572 и 3571. Од те тачке граница се ломи у правцу запада и залази у к.п. бр. 3571 у дужини 29.31 m, а затим скреће у правцу с-си и иде паралелно са источном границом к.п. бр. 4696 на приближном растојању 13.60 m и притом пресеца к.п. бр. 4698, 3504, 3503, 3502, 3501, 3500, 3499, 3498, 3497, 3496, 3495, 3494, 3493, 3492, 3491, 3490, 3489, 3488, 3487, 4640, 2874, 2873, 2872, 2871, 2870, 2869, 2868, 2867, 4641, 4498, 2856, 2855, 2854, 2853, поново сече 4498 и 4641, затим сече 2862, 4628, 2775, 2774, 2773, поново сече 4497, 2788, 2787, 2786, 2785, 2784, 2783, 2782, 2781, 2780, 2792, поново сече 4497, 2766, 2765, 4609, 2254 и сече 2253 на растојању 3.86 m источно од тромеђе к.п. бр. 4496, 2253 и 2254, одакле се ломи и иде у правцу истока сече к.п. бр. 2253, 2252 и на растојању од 329.86 m од претходне преломне тачке се ломи у правцу с-си, сече к.п. 2251 на 46.63 m западно од тромеђе к.п. бр. 2251, 4608, 2252 и наставља даље у истом правцу и притом сече к.п. бр. 2250, 4608, 2265, 2264, 2263, 2262, 2261, 2260, 2259, 2258, 2257, 2256, 2255, 4530, 2106, 4527, 2086, 2085, 2084, 4591, 2057, 2056, 2055, 2054, 2053, и сече к.п. бр. 2052 на растојању од 44.85 m од тромеђе 4591, 2052, 2053. Даље наставља у истом правцу у дужини од 12.79 m, где се благо ломи и иде даље секући к.п. бр. 2051 на растојању од 97.65 m од тромеђе к.п. бр. 4591, 2051, 2052. Даље наставља у истом правцу и сече к.п. бр. 2050, 2049, 2048, 2047, 2046, 2045, 4589, 2026, 2025, 2024, 2023, 2022, 2021, 2020, 4586, 2018, 2019, 4585, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 4555, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1684, 1683, 1682, 4556, 4517, и сече 4713 на растојању од 37.76 m северно од тромеђе к.п. бр. 4517, 4713, 4558. Даље наставља у истом правцу и сече к.п. бр. 4558, а затим поново сече 4713 и на растојању од 502.14 m од последњег пресека границе између к.п. бр. 4558 и 4713 граница обухвата се ломи у правцу ј-ји. Граница обухвата затим сече к.п. бр. 4518 на растојању од 100.62 m јужно од тромеђе к.п. бр. 4516, 4518, 4713 и даље сече к.п. бр. 4561 и иде до тромеђе к.п. бр. 4561, 4563, 1736, што је и почетна тачка описа овог обухвата.

Оквирна граница ПДР-а обухвата укупну површину око **2.515ha**. Граница ПДР-а је приказана на графичком прилогу.

3.2. Опис грађевинског подручја са пописом катастарских парцела у обухвату плана

Грађевинско подручје насеља

Грађевинско подручје насеља Улма не налази се у обухвату предметног Плана.

Грађевинско подручје ван насеља

Грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља у обухвату Плана чини:

- катастарска парцела Државног пута IБ реда, број 10 (Београд – Панчево - Вршац – државна граница са Румунијом) број 4530 КО Уља и
- катастарска парцела 4527 КО Уља, траса постојеће магистралне једноколосечне неелектрифициране железничке пруге Београд Центар – Панчево Главна – Вршац – државна граница (Stamora Moravita).

4. ВАЛОРИЗАЦИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

4.1. Положај и природни услови

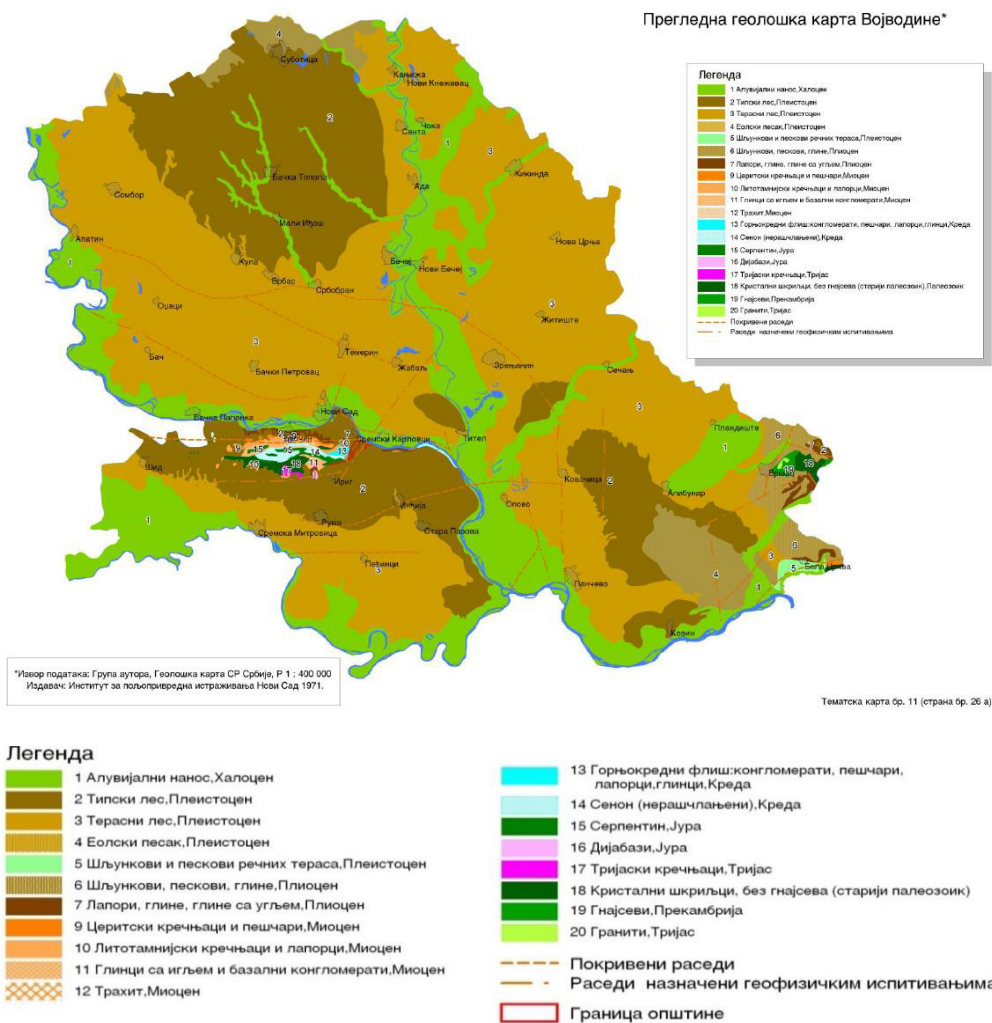
Територија Града Вршца се налази у југоисточном делу Војводине, у јужном Банату, у коме својом висином доминирају Вршачке планине, са Гудуричким врхом (641 m), највишим врхом Војводине. Граничи се са Републиком Румунијом са источне и североисточне стране, атарима општина Пландиште са северозападне, Алибунар са западне, Ковин и Бела Црква са јужне стране. Општина заузима површину од $\approx 801\text{km}^2$, од чега на пољопривредну површину отпада 62.323ha, а на шуме 6.434ha. Број насеља у оквиру општине је 24.

Богатством геоморфолошких облика општина Вршац се разликује од већине општина Војводине. Идући од нижих ка вишим пределима, на овом простору могу се издвојити следеће основне морфолошке целине: депресије, алувијална равна реке Караш, лесне терасе, лесне заравни, Делиблатска пешчара и Вршачке планине. Делиблатска пешчара и Вршачке планине представљају најизразитије морфолошке мотиве овог простора, са високим степеном развојних потенцијала.

У геолошком и петрографском погледу простор обухвата Плана чини лес и прелаз од типског леса ка слатководним барским седиментима. Дебљина леса варира између 2,0 - 6,0 m.

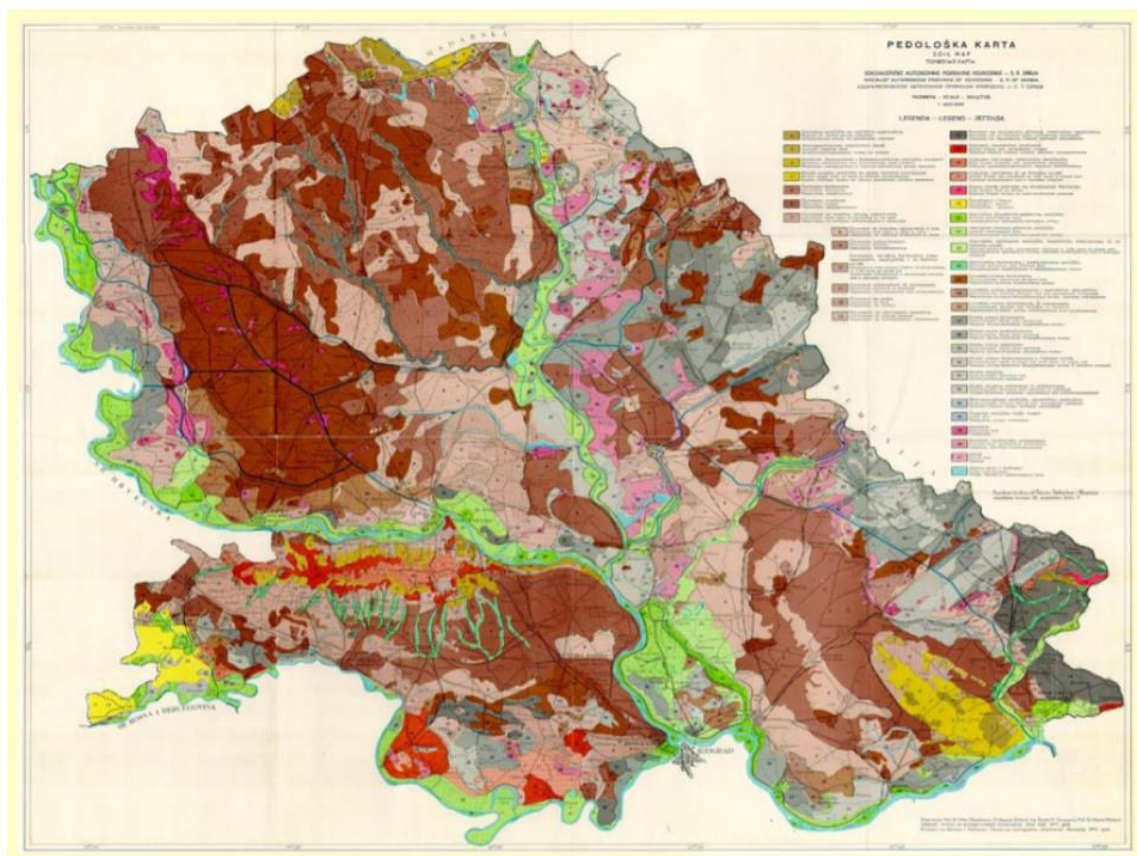
На крајњем југозападу простор општине је дубоко зашао у Делиблатску пешчару, где се налази једино насеље унутар Пешчаре-Шушара. Са апсолутном висином већом од 180 m, терен Делиблатске пешчаре се лагано спушта према северу, североистоку и истоку, прелазећи у јужнобанатску лесну зараван, која се завршава у линији насеља: Парта, Загајица, Избиште и Уља. Северни, северозападни и североисточни делови општине се налазе у источнобанатској депресији, која је истовремено и најнижи терен у оквиру општине (75 m).

Између ова два морфолошка облика, лесне заравни и депресије, пружа се лесна тераса, која је прилично разуђена, заокружена водоплавним теренима и алувијалним равнима.

Слика 2. Прегледна геолошка карта Војводине
(Извор: Геолошка карта СР Србије, Р 1:400 000, дигитализована карта Института за пољопривредна истраживања Нови Сад, 1971. године)

У педолошком саставу земљиште општине Вршац у највећем делу је покривено веома продуктивним врстама земљишта међу којима се нарочито истиче: чернозем, ливадска и ритска црница, алувијална земљишта, мочварно глејно земљиште, солоњец, солончак и солођ. Черноземи са својим подтипovima, варијететима и формама заузимају 30 % површине.

Легенда

- 2 Иницијално зем. на песку и местимично живи песак
- 6 Антропогенскизовани песак
- 11 Смеђе степско зем. на песку-иницијално
- 12 Смеђе степско зем. на песку-слабо развијено
- 13 Смеђе степско зем. на песку-развијено
- 14 Смеђе степско ивиц. зем. и јако песковити чернозем
- 15 Чернозем карбонатни на песном платоу
- 16 Чернозем карбонатни на песној тераси
- 23 Чернозем огињачени
- 27 Чернозем на песковитом песку
- 28 Чернозем песковити на песку
- 29 Чернозем иловасто-песковити на песку
- 35 Смоница на терцијерним глинама
- 36 Смоница на терцијерним глинама огињачена
- 37 Тајнаца
- 46 Алувијално песковито зем.
- 47 Алувијално иловасто земљиште
- 49 Алувијално забарено зем.
- 57 Алувиј.-делув. зем. карбонатно и бескарбонатно
- 61 Ритска црница карбонатна песковита
- 72 Ритска црница бескарбонатна
- 87 Рено, језера, баре и мочваре

Слика 3. Педолошка карта Војводине

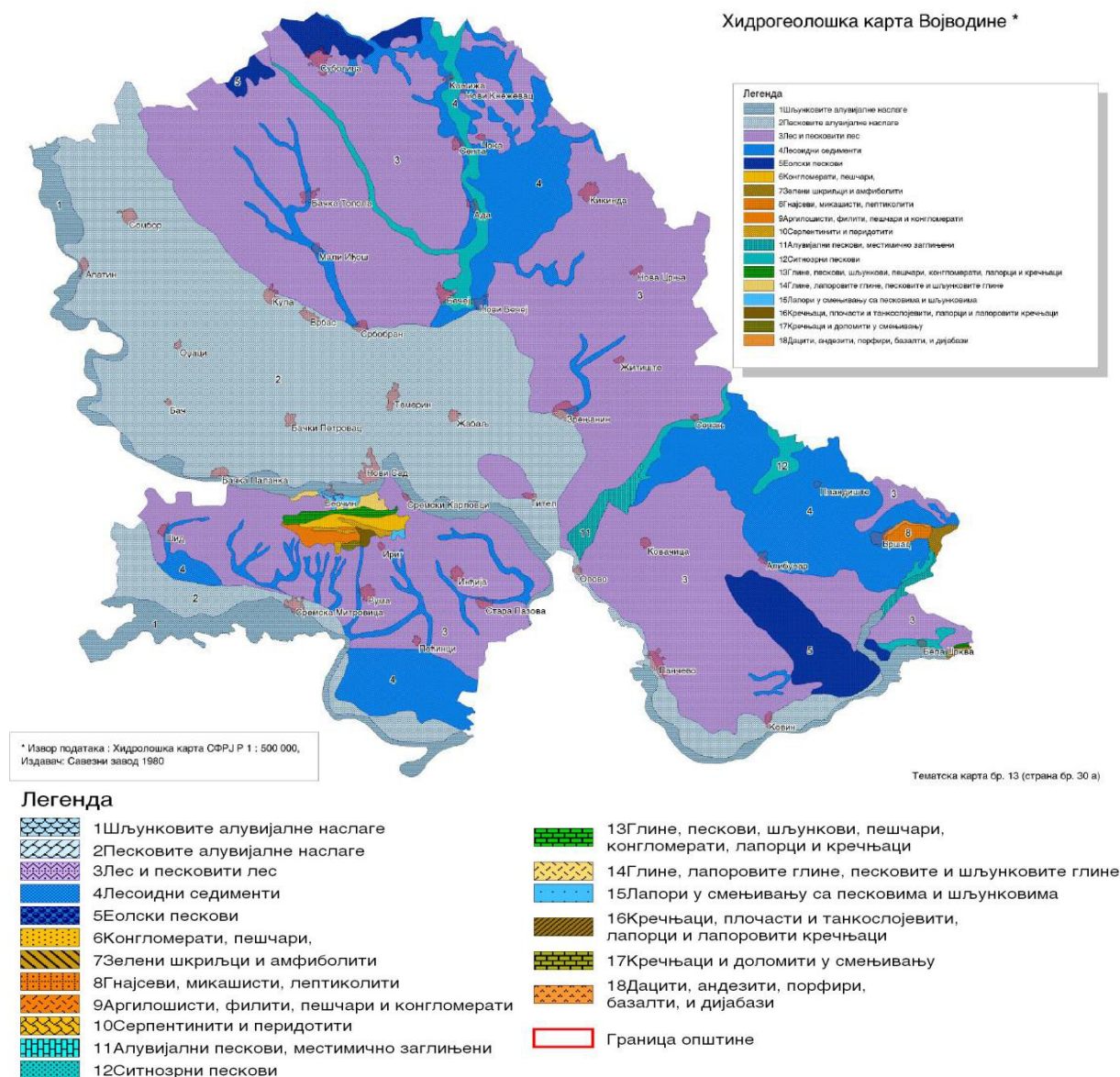
(Извор: Завод за пољопривредна истраживања, Живковић и сарадници, 1972. године)

Хидролошке карактеристике вршачке општине одређују издани, више сталних и повремених извора и потока, две алохтоне реке (Караш и Моравица), језера, баре и густа каналска мрежа.

Подручје општине Вршац испресецано је густом мрежом природних и вештачких водотокова. Природни водотокови су представљени рекама, потоцима и

суводолинама, а вештачки мелиоративним каналима који у већини случајева имају функцију одводњавања, а мањи број има двонаменску функцију – и наводњавање.

На основу података ВП ДТД, горњи ниво фреатске издани у три бунара, према просечним годишњим вредностима, налазио се на дубинама већим од 2,5 m. Зона подземних вода у којој је апсолутна висина горњег нивоа фреатске издани најближа топографској површини, везана је за алувијалне равни свих потока. На теренима као што су Делиблатска пешчара и лесна зараван, фреатске воде су дубоко (од 10 до 20m ANV) и више, док су на језерско-лесној тераси знатно ближе топографској површини.

Слика 4. Хидролошка карта Војводине
(Извор: Хидролошка карта СФРЈ, Р 1:500 000, Савезни завод, 1980. године)

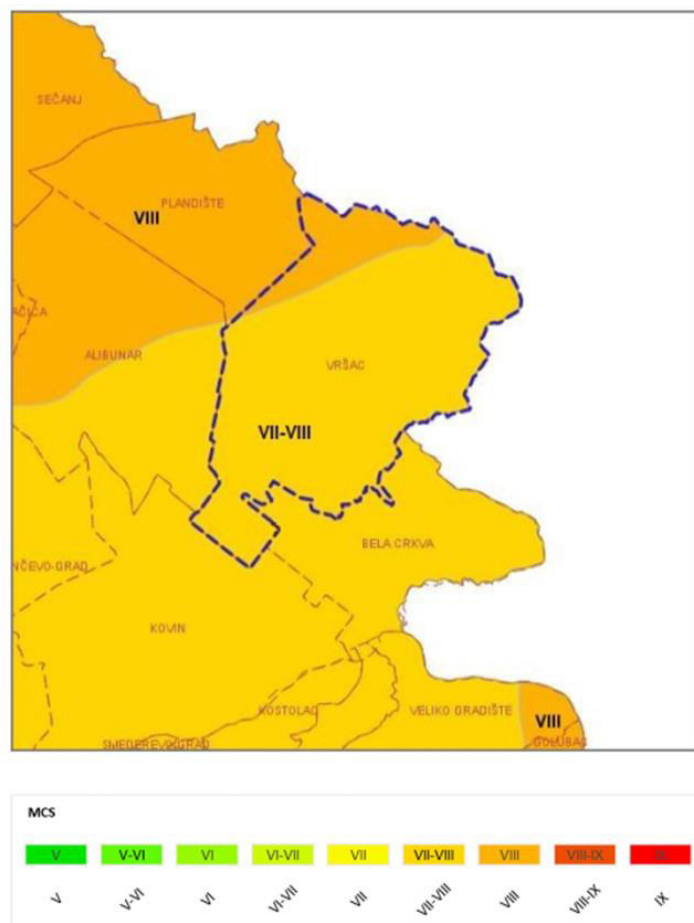
Од укупне површине територије општине Вршац, системима за одводњавање је обухваћено 54.072 ha. Анализирајући изграђену каналску мрежу у системима за одводњавање долази се до закључка да је изграђена каналска мрежа у укупној дужини од 700 km, ради регулисања саобраћаја унутар и ван система за одводњавање изграђено је 452 моста или пропуста разних типова или величина.

Ради евакуације вода у реципијенте на територији општине Вршац изграђене су три црпне станице укупног капацитета $9,26 \text{ m}^3/\text{s}$, као и седам гравитационих уливних грађевина у реципијент. У склопу црпних станица или одвојено, изграђено је 15 устава разних типова и димензија.

Према карти сеизмичког хазарда за повратни период 475 година на површини терена за локацију која је у обухвату Плана, према подацима Републичког сеизмолошког завода утврђен је од VII до VIII степен сеизмичког интензитета.

На основу досадашње сеизмичке активности и карата микросеизмичке рејонизације територије Војводине, подручје општине Вршац угрожено је земљотресом јачине 70 MCS за повратни период од 100 година и земљотресом јачине 70 MCS и 80 MCS за повратни период од 200 година.

У односу на структуру тј. тип објекта дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације. За VIII степен сматра се да ће се у смислу интензитета и очекиваних последица манифестовати „штетан земљотрес“.

Слика 5. Карта сеизмичког хазарда
(Извор: Републички сеизмолошки завод)

Сагледавање климатских елемената на простору општине Вршац, извршено је на основу података са метеоролошких станица које се налазе у границама предметног плана, а у власништву Републичког хидрометеоролошког завода.

Табела 1. Метеоролошке станице државне мреже у границама Плана

Р.б.	Локација	Програм рада	Координате		
			Latitude (°)	Longitude (°)	
1	Самош	Радарски центар	45.18759900	20.77068900	
2	Самош	Климатолошке станице	45.18836667	20.77101111	
3	Самош	Падавинске станице	45.20162778	20.77114444	
Лансирне (противградне) станице					
Р.б.	Назив лансирне станице	ГаусКригерове координате		Н (mm)	Назив лансирне станице
		X	Y		
1	182-Уља	4985706	7511316	110	Вршац

Подручје општине Вршац припада климатском појасу великих температурних осцилација, који карактеришу изразито хладне зиме и топла лета.

Температура ваздуха – Средња годишња температура износи 12,7° C, најхладнији је месец децембар са средњом температуром од 3,8° C. Најтоплији месец је август са просечном температуром од 25,5° C.

Влажност ваздуха – Просечна релативна влажност ваздуха за посматрани простор износи 67%, највећа је у периоду новембар - децембар 86%, а најмања у јулу 55%.

Падавине – Средња годишња сума падавина износи 625,0 mm. Најкишнији је месец децембар (126,1 mm), а најсувљи месец је септембар (8,1 mm). Максимална годишња средња количина падавина износи (32,0 mm), а минимална годишња средња количина падавина износи (10mm).

Ветровитост – Општина Вршац је веома ветровита. Најчешће дувају ветрови из правца југоистока са чеистином од 276 ‰. Ови ветрови дувају у зимској половини године. То су уједно и најснажнији ветрови са просечном брзином од 4,6 m/s. На другом месту су ветрови из северозападног правца (честина 236 ‰). Ови ветрови су такође снажни и незнатно заостају за југоисточним, а дувају у топлијој половини године. Просечна брзина ових ветрова износи 4,3 m/s. Ветровитост се највише одражава на потребу вештачког наводњавања пољопривредног земљишта, формирања ветрозаштитних појасева, повећања атарског зеленила, као и коришћење енергије ветра.

Микролокације ветрогенератора се налазе на пољопривредном земљишту, до којег је омогућен приступ преко некатегорисаних путева.

Кроз обухват Плана пролази траса државног пута I Б реда, број 10 (Београд – Панчево – Вршац – државна граница са Румунијом) (катастарска парцела број 4530 КО Уља), који у дужини од 1.240 m пролази кроз обухват Плана и у оквиру ког ће се налазити зона прикључка на мрежу некатегорисаних путева преко којих ће се вршити приступ до стубова ветрогенератора.

Према Просторном плану општине Вршац планирана је изградња општинског пута који пролази кроз обухват Плана, а који би повезивао насеља Уља и Шушара. За наведен планирани општински пут обавезна је израда плана детаљне регулације, којим ће се дефинисати траса.

У непосредној близини државног пута IБ реда, а кроз обухват Плана пролази магистрална једноколосечна неелектрифицирана железничка пруга Београд Центар –

Панчево Главна – Вршац – државна граница (Stamora Moravita) у дужини од око 3,17km, од око наспрам км 65+670 до око наспрам км 68+840.

Према Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године (Службени гласник РС, број 88/10) као и Нацртом Просторног плана Републике Србије од 2021. до 2035. године, који је прошао јавни увид и Националним програмом јавне железничке инфраструктуре за период 2022 – 2026. планира се:

1. Реконструкција, модернизација и електрификација једноколосечне железничке пруге Београд Центар – Панчево Главна – Вршац – државна граница (Stamora Moravita), са изградњом другог колосека за брзину од 160km/h;
2. Регионалним просторним планом Аутономне Покрајине Војводине (Службени лист АПВ, број 22/2011) планирана је изградња туристичке пруге Владимировац – Делиблато – Банатски Карловац.

„Инфраструктура железнице Србије“ а.д. задржава земљиште на којем се налазе капацитети јавне железничке инфраструктуре, као јавно грађевинско земљиште са наменом за железнички саобраћај и реализацију развојних програма железнице.

На подручју обухвата Плана постоји изграђена инфраструктурна мрежа, мрежа преносног и дистрибутивног система електричне енергије и електронска комуникациона мрежа. Налазе се коридори 20, 110 и 400 kV електроенергетске инфраструктуре, радио рилејни коридори ЕК инфраструктуре и разводни гасовод са гасним бушотинама у експлоатацији.

„НИС“ а.д. Нови Сад на овом простору не изводи и не планира да изводи геолошка истраживања нафте и гаса. Такође, НИС а.д. Нови Сад нема објекте инфраструктуре – станице за снабдевање горивом моторних возила (бензинске станице), стоваришта, водове, инсталације, нити друге објекте.

У обухвату Плана постоји изграђена гасоводна инфраструктура ЈП „Србијасгас“. Кроз обухват плана пролазе два транспортна гасовода пречника DN80 и DN65, а под надлежношћу Транспорт гаса Србија доо Нови Сад.

На простору обухвата Плана нема заштићених подручја. У оквиру обухвата Плана налазе се зоне од археолошког значаја које су означене на графичком прилогу бр. 2 „Постојеће стање“.

У близини обухвата Плана налази се репродуктивна територија степског сокола, као и станишта строго заштићених врста (VRS 04a(део), VRS 04c, VRS 04d и VRS 04e).

Валоризацијом постојећег стања животне средине уочено је да на подручју обухваћеном Планом нема постојећих објеката који би својим радом угрожавали чиниоце животне средине.

Имајући у виду производну технологију планираног ветрогенераторског постројења, може се закључити да ће уз примену одговарајућих мера животне средине, квалитет параметара животне средине остати очуван, а све у складу са основним принципима одрживог развоја посматраног подручја.

4.2. Постојећа функционална организација простора

Предметни простор се налази на територији града Вршца, у катастарској општини Уља, ван грађевинског подручја насеља Уља и чини га пољопривредно земљиште са мрежом некатегорисаних путева у највећој мери.

Површине предвиђене за изградњу појединачних ветрогенератора и манипулативних платоа, као и темељи и стубови прикључног далековода представљаће пољопривредно земљиште, а планирана трафостаница ветропарка са постројењем (објектима) за складиштење електричне енергије и другом неопходном опремом, као и прикључно разводно постројење представљаће грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља Уља.

Остало земљиште у обухвату плана чиниће пољопривредно земљиште за интензивну обраду.

При изради Плана, на одређивање просторно-функционалне структуре пресудно су утицали следећи фактори:

- поштовање смерница датих у Просторном плану Републике Србије;
- поштовање смерница датих у Регионалном просторном плану АП Војводине;
- поштовање смерница датих у Просторном плану општине Вршац;
- уважавање развојних циљева Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године;
- остварење захтева Директиве 2009/28 ЕС и националних циљева дефинисаних Законом о енергетици;
- уважавање развојних циљева који се односе на предметни простор;
- поштовање услова добијених од надлежних органа, организација, институција и јавних предузећа;
- поштовање захтева изражених у програмском задатку, односно самом технолошком процесу ветрогенераторског постројења.

Просторно-функционална организација инфраструктурног комплекса детерминисана је, пре свега, усвојеним распоредом стубова ветрогенератора, на основу кога се дефинишу сви остали садржаји комплекса ветропарка. Распоред стубова одређен је на основу анализираних карактеристика ветра, опредељеног типа ветротурбина, оптимизације ефекта заветрине и нивоа интерне турбуленције, али и карактеристика локације (карактеристике тла, заштитне зоне инфраструктурних коридора у обухвату и окружењу, зоне заштите природних и културних добара, зоне заштите насеља и др.).

4.3. Планирана функционална организација простора

4.3.1. Технолошка организација комплекса

С обзиром на сложене техничке карактеристике и габарите појединих елемената система (посебно стубова ветрогенератора), који захтевају технологију истраживања, планирања, пројектовања, транспорта и изградње, технолошку организацију и начин коришћења земљишта у функцији „ветропарка код насеља Уља“, детерминишу се три карактеристичне технолошке целине са фазама и групама активности:

1. фаза истраживања;
2. фаза изградње привремених садржаја; и
3. фаза изградње и експлоатације комплекса ветропарка.

1. *Фаза истраживања* која подразумева мониторинг ветра са изградњом анемометарског стуба и/или другим уређајима за мерење ветра, мониторинг птица и слепих мишева, израду неопходне просторно планске, урбанистичке и пројектне документације.

2. *Фаза изградње* која има привремени карактер – то су **привремени садржаји** у које спадају: отворена складишта, помоћни платои, мимоилазнице, лепезе кривина великих радијуса, **уређаји за мерење ветра** (анемометарски стуб или лидар) и

фабрика за производњу бетона, паркинг за вангабаритна и специјализована возила логистике, градилишно насеље за потребе изградње ветропарка

3. *Фаза изградње и експлоатације* која подразумева трајне интервенције у простору и изградњу елемената у функцији експлоатације комплекса - **фиксни елементи** у које спадају: темељи са стубом ветрогенератора, приступно-манипулативни платои, приступни путеви по парцели, некатегорисани путеви, лепезе кривина великих радијуса, подземна сабирна кабловска мрежа, трафостаница ветропарка са управном зградом, пратећом опремом, опционо компензационим постројењем, постројењем (објектима) за складиштење електричне енергије, прикључак који обухвата прикључно разводно постројење са командно - погонском зградом, пратећим објектима и опремом и прикључни далековод, као и соларни панели на носећим конструкцијама и пратећим садржајима, складишта за пуњиве батерије и слични конструктивни елементи у функцији производње и складиштење енергије из обновљивих извора.

Услед сложености система у целини, као и различитих имовинско правних односа (приватно, државно, задружно пољопривредно земљиште) ова подела има за циљ да дефинише специфичне услове и начин коришћења земљишта, као и различит приступ у решавању имовинско-правних односа у обухвату Плана.

4.3.2. Технолошке целине у оквиру комплекса

Према наведеној технолошкој организацији, карактеристичне технолошке целине у оквиру комплекса ветропарка су следеће:

Локације ветрогенератора се састоје од приступно-манипулативног платоа са темељом стуба ветрогенератора димензија, до 35x100m и приступног пута по парцели, који представљају фиксне елементе комплекса. У оквиру манипулативних платоа налази се темељ стуба ветрогенератора, и део приступно-манипулативног платоа који је насут, са дренажним каналима за одвођење атмосферских вода. Део приступно-манипулативног платоа око темеља стуба ветрогенератора најчешће није насут. Прецизне димензије приступно-манипулативних платоа и темеља стубова биће дате кроз даљу разраду пројектно техничке документације које могу бити различитих димензија од горе наведених, а услед технолошког развоја ветрогенератора.

Манипулативни платои представљају и служе као приступни путеви до стуба ветрогенератора за већину парцела, а на неким парцелама се налази и приступни пут до приступно-манипулативног платоа, приступне лепезе као и лепезе кривина великих радијуса, а у складу са законом о планирању и изградњи, с обзиром да то захтева технолошки поступак изградње ветропаркова.

Отворена складишта, помоћни платои, мимоилазнице, приступне лепезе и лепезе кривина великих радијуса, представљају привремени садржај на које се у фази изградње постављају елементи опреме за уградњу (сегменти стубова, елисе и др.), могу се налазити и на суседним парцелама, као и на било којим парцелама у обухвату Плана, за које се пројектно-техничким решењем, процене као најадекватније позиције.

Кабловска мрежа служи за повезивање ветрогенератора са трафо-станицом и састоји се од подземних електроенергетских водова напонског нивоа 33(35) kV (или сличног) и телекомуникационих каблова, којима је сваки појединачни ветрогенератор повезан са трафостаницом.

Подземни средњенапонски електроенергетски водови у пракси могу бити у опсегу напона од 32 kV па до 36 kV, па чак и шире, што ће у случају овог пројекта бити дефинисано техничким решењем кроз пројектно-техничку документацију потребну за

извођење пројекта. За потребе означавања појма кроз плански документ, користиће се поменута и устаљена ознака „33(35)“.

Конфигурација кабловске мреже и пресек сваке деонице ће бити одређени оптимизационим поступком узимајући у обзир распоред стубова, носивост каблова, правце саобраћајница и катастарских парцела, тако да се минимизирају инвестициони трошкови и губици електричне енергије у мрежи. Каблови се, по правилу, до трафостанице воде испод приступно-манипулативног платоа, приступног пута по парцели, коридорима некатегорисаних путева, на дубини од минимално 0,8 m. У циљу смањења дужине и губитака у мрежи, могуће је вођење каблова и кроз катастарске парцеле пољопривредног земљишта до некатегорисаног пута, када се за ове делове трасе установљава право службености пролаза, или на неки други начин у складу са Законом и важећим прописима. Каблови ће бити полагани директно у земљу, а начин полагања и укрштања са другим инсталацијама (телекомуникациона, саобраћајна, итд.) треба да буде у свему у складу са важећим прописима, стандардима и препорукама.

Трафостаница је планирана у складу са техничко-технолошком схемом повезивања појединачних ветрогенератора и лоцирана је по правилу у централном делу комплекса. У оквиру трафостанице се планира изградња управног комплекса ветропарка, уградња енергетских трансформатора, дизел генератора, складишта за пуњиве батерије, могуће је и постављање соларних панела за производњу електричне енергије за сопствену потрошњу и производњу за пласирање у преносни систем, магацина, опционо компензационог постројења.

Узимајући у обзир да се овим Планом предвиђа изградња комплекса трафостанице, као објекта јавне намене, а не може се одредити њен тачан положај док се не изради студија прикључења и оператор преносног система не достави услове за прикључење, прецизна локација трафостанице ће се утврдити израдом одговарајућег урбанистичког пројекта за изградњу објекта јавне намене за потребе утврђивања јавног интереса у складу са Законом и условима из овог Плана.

Прикључак (прикључно разводно постројење и прикључни далековод) је планиран у складу са техничко-технолошком схемом трафостанице и обухвата X kV разводно постројење на отвореном са два система главних сабирница и прикључни далековод преко кога ће се обезбедити прикључење на преносни систем електричне енергије.

Некатегорисани путеви представљају мрежу постојећих путева који су у функцији ветропарка и који служе за приступ сваком приступно-манипулативном платоу и приступном путу по парцели до ветрогенератора и трафостанице са управном зградом ветропарка и прикључно разводном постројењу са командно погонском зградом, како у фази изградње тако и у фази експлоатације.

У фази изградње овим путевима допрема се опрема до привремених складишта и катастарских парцела појединачних локација стубова ветрогенератора. С обзиром на сложену технологију транспорта опреме (условљену специјализованим возилима за вангабаритни терет), утврђује се генерална схема транспорта која предвиђа допремање опреме.

4.3.3. Основна концепција и начин прикључења ветропарка на електроенергетски преносни систем

Према коначном техничко-технолошком решењу комплекса ветропарка, које је производ сложених инжењерских истраживања типа и капацитета ветротурбина, дизајна комплекса ветропарка, начина повезивања на електроенергетски преносни

систем, а у складу са карактеристикама и ограничењима локације, у предметном обухвату се планира постављање до 19 ветрогенератора укупне инсталисане снаге до 240 MW, висине стуба са лопатицом у горњем положају до 240m са пречником ротора до 190 m. Појединачна снага сваког од ветрогенератора ће бити позната даљом разрадом пројектно техничке документације. Међусобно растојање појединачних стубова зависи од висине стуба и од снаге модела ветрогенератора.

Техничко-технолошка целина комплекса ветропарка састоји се од појединачних стубова ветрогенератора у којима се енергија ветра у турбинама конвертује у електричну енергију, а одатле подземном сабирном електроенергетском мрежом дистрибуира до трансформаторске станице ТС, а затим се преко Прикључка, који обухвата прикључно разводно постројење и прикључни далековод, прикључује на електроенергетски преносни систем.

Планом се предвиђа прикључење „Ветропарка код насеља Улма“ на систем преноса електричне енергије у власништву Акционарског друштва „Електроурежа Србије“.

Према условима добијеним од надлежног предузећа, имаоца јавних овлашћења (А.Д. „Електроурежа Србије“) процес прикључења произвођача електричне енергије и купца електричне енергије одређен је одредбама од 118. члана до 124. члана Закона о енергетици. Чланом 118. Закона о енергетици, дефинисан је начин којим се регулишу права и обавезе ЕМС АД као оператера преносног система и произвођача који жели да се прикључи на преноси систем, а иста се утврђују следећим уговорима:

- Уговором о изради Студије прикључења Објекта, која одређује начин, тех. услове, место прикључења на преносни систем као и тех. карактеристике прикључка;
- Уговор о прикључењу објекта.

Тек након завршетка Уговора о изради Студије прикључења објекта, потписивањем Уговора о прикључењу објекта и исходавања пројектних задатака за прикључење може се започети процес израде Идејног решења, а након тога и урбанистичких пројеката/планова која се односе на Прикључак. У оквиру поступка израде студије прикључења оператор преносног система ће доставити услове за прикључење, који ће бити основ за израду одговарајућег урбанистичког техничког/планског документа.

За Прикључак на електроенергетски преносни систем обавезна је израда урбанистичког пројекта, уколико у Студији о прикључењу не буде довољно техничких података за израду пројектне документације.

Анемометарски стубови

У оквиру комплекса ветропарка се предвиђа могућност постављања појединачних анемометарских стубова (**привремени објекти**) у циљу успостављања стабилности за редован рад. Тек након избора турбине, висине стуба и након изграђеног ветропарка, могу се установити кумулативни ефекти турбуленције целокупног ветропарка, те се на основу тога одређују будуће локације анемометарских стубова у оквиру планског подручја, а у циљу контролисања, корекције и сертификације система за производњу електричне енергије.

У фази отпочињања рада комплекса ветропарка, односно почетка производње и пласмана електричне енергије из ветрогенератора у преносни систем, може доћи до колебања напона и струје, до коначне стабилизације система. У току експлоатације ветропарка анемометарски стубови ће служити за мерење актуелних карактеристика ветра у предметном подручју. Висина ових стубова је од 120-150 m, а њихове локације унутар комплекса ће се дефинисати у складу са усвојеним распоредом стубова ветрогенератора и технолошко - инжењерским захтевима у погледу микролокацијских карактеристика ветра.

На основу усвојеног распореда ветрогенераторских стубова ће бити могуће дефинисати и њихове припадајуће катастарске парцеле, након чега ће за исте носилац права на објектима и земљишту ветропарка прибављати одговарајуће дозволе или одобрења за постављање истих у складу са законом.

За ове стубове може се, по потреби, обезбедити електро и телекомуникациона кабловска мрежа од стуба до управљачког комплекса ветропарка. Кабловски водови се могу водити некатегорисаним путевима, али и кроз парцеле пољопривредног земљишта уколико се тако рационализује траса и инвеститор реши имовинско-правне односе.

Експлоатациони период предметних ветрогенераторских стубова се поклапа са периодом експлоатације ветропарка и уклањају се у исто време када и стубови ветропарка.

4.3.4. Просторно-функционална организација комплекса

Просторно-функционална организација инфраструктурног комплекса детерминисана је, пре свега, усвојеним распоредом стубова ветрогенератора, на основу кога се дефинишу сви остали садржаји комплекса ветропарка. Распоред стубова одређен је на основу анализираних карактеристика ветра на предметном подручју (просечна и екстремна брзина, интензитет турбуленције и др.), опредељеног типа ветротурбина, оптимизације ефекта заветрине и нивоа интерне турбуленције, али и карактеристика локације (карактеристике тла, заштитне зоне инфраструктурних коридора у обухвату и окружењу, зоне заштите природних и култ. добара, зоне заштите насеља и др.).

На основу ових параметара утврђено је 19 позиција ветрогенератора, који су приказани на графичком прилогу број 1. Сви стубови су позиционирани у оквиру пољопривредног земљишта, сваки стуб се налази на једној катастарској парцели, које су наведене у Табели 2.

Табела 2. Списак катастарских парцела на којима се планира постављање ветрогенератора (са приступно-манипулативним платоима), трафостанице, прикључног разводног постројења и батеријског система складиштења ел. енергије

Ознака ветрогенератора	Катастарске парцеле на којима се планира постављање ветрогенератора (К.О. Уља)			
	Пре комасације	Након комасације		
	Ознаке парцела	Број Табле	Број исказа	Ознаке парцела
WTG 11	7809 и 7810	T-83	1001	2291
WTG 13	7662/2, 7663/1, 7663/2 и 7663/3	T-82	14	2286
WTG 14	7439/6	T-109	2403	2772
WTG 15	6536, 6537, 6538 и 6539	T-120	770	2918
WTG 16	3749/4 и 3749/88	T-122	26	2942
WTG 17	6704/1, 6704/2 и 6705	T-118	559	2890

WTG 18	3749/29, 3749/30, 3749/31 и 3749/32	T-132	313	3036
WTG 19	6681/1, 6681/2 и 6682	T-137	709	3098
WTG 20	3747/33, 3747/56, 3747/34, 3747/74 и 3747/86	T-133	155	3054
WTG 21	6723/7	T-138	281	3117
WTG 22	3747/53, 3747/55 и 3747/87	T-134	104	3060
WTG 23	6810/2, 6811 и 6812	T-139	1088	3135
WTG 24	6474, 6475 и 6476	T-149	961	3271
WTG 25	6098/2, 6099 и 6100	T-145	100	3225
WTG 26	6456 и 6457	T-164	1349	3421
WTG 27	6064, 6065 и 6066	T-168	472	3492
WTG 28	6404/2, 6404/1, 6403/2 и 6403/1	T-165	645	3446
WTG 29	6021/1, 6021/2 и 6021/3	T-168	709	3503
WTG 30	6227, 6228/1 и 6228/2	T-166	257	3478
Ознака	Катастарске парцеле на којима се планира постављање трафостанице, прикључног разводног постројења и батеријског система складиштења електричне енергије (К.О. Уља)			
	Пре комасације	Након комасације		
	Ознаке парцела	Број Табле	Број исказа	Ознаке парцела
ТС/ПРП/БСCEE	7796, 7797, 7798, 7799, 7800, 7801/1, 7801/2, 7802 и 7803	T-83	731	2294

У оквиру табеле 2. катастарске парцеле на којима се планира постављање ветрогенератора (са приступно-манипулативним платоима), ТС и БСCEE, дефинисане су и катастарске парцеле за приступно-манипулативне платое, које представљају површине заузећа пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе. Манипулативни платои заједно са стопом за темељ ветрогенератора су димензија до 35x100 m и могу се налазити на једној или више катастарских парцела пољопривредног земљишта.

Поред манипулативних платоа, фиксни елементи у директној функцији самог стуба су и темељи, приступни пут од некатегорисаног пута до манипулативног платоа односно стуба укључујући и лепезу кривина великих радијуса.

Прецизне димензије приступно-манипулативних платоа и темеља стубова биће дате кроз даљу разраду пројектно техничке документације које могу бити различитих димензија од горе наведених, а услед технолошког развоја ветрогенератора.

Простор за формирање лепезе кривине, који представљају привремено (а за неке стубове и трајно) заузеће земљишта, до завршетка изградње стуба, може се планирати и на суседним катастарским парцелама уз обезбеђење коришћења предметног земљишта у складу са важећом законском регулативом.

За манипулисање специјализованих возила могуће је формирати привремене окретнице за ова возила изван манипулативног платоа стуба, на суседним парцелама. Ово заузеће земљишта је привремено, до завршетка изградње предметног стуба, а регулише се у складу са важећом законском регулативом.

Трафостаница ће бити лоцирана у складу са усвојеном схемом полагања каблова и у циљу најрационалнијег прикључења на преносни систем.

Трафостаница ће бити удаљена од најближих стубова ветрогенератора на довољном растојању чиме ће бити остварен услов да се у радијусу који формира висина стуба са лопатицом у горњем положају + 10 m, око сваког стуба не могу градити објекти нити разводна постројења трафостанице.

Схема вођења каблова утврђује се на основу распореда стубова и локације трафостанице, према принципу да се каблови, груписани у струјне кругове, воде најкраћим некатегорисаним путем до постројења 33(35) kV у ТС. У циљу смањења дужине и губитака у мрежи, могуће је вођење каблова и кроз катастарске парцеле пољопривредног земљишта до некатегорисаног пута, када се за ове делове траса установљава право службености пролаза, у складу са Законом и важећим прописима. Схема вођења каблова дефинисаће се израдом пројектно-техничке документације.

4.4. Намена површина са поделом на посебне зоне и целине са начином коришћења земљишта

У складу са описаном техничко-технолошком и просторно-функционалном организацијом комплекса ветропарка, у обухвату Плана се одређују четири функционалне зоне:

- (А) зона пољопривредног земљишта
- (Б) зона водног земљишта
- (В) зона грађевинског земљишта (изван грађевинског подручја насеља) и
- (Г) остало земљиште – некатегорисани путеви.

(А) У оквиру зоне пољопривредног земљишта, Планом су предвиђене целине са следећим претежним наменама коришћења земљишта:

- Целина А.1. Приступно манипулативни плато са темељом стуба ветрогенератора (приступ по парцели до стуба ветрогенератора, монтажа-демонтажа, одржавање), канали за прикупљање атмосферске воде и приступни путеви по парцели до приступно манипулативног платоа.
- Целина А.2. Заштитни коридори постојећих и планираних инфраструктурних система у ширини од по 200 m минимално, односно висина стуба са лопатицом у горњем положају + 10 m, од осе трасе постојећих и планираних надземних инфраструктурних система далековаода (20, 35, 110, 220 и 400 kV), планираног магистралног гасовода високог притиска и планираног гасовода средњег притиска, чије су зоне заштите у функцији заштите самог инфраструктурног система као и од утицаја на ветропарк.
- Целина А.3. Остало пољопривредно земљиште, површине чији се услови коришћења (примарна пољопривредна производња) не мењају овим Планом. У оквиру ових површина могуће су интервенције у функцији изградње привремених садржаја ветропарка и линијске инфраструктуре (сабирна кабловска мрежа).

(Б) У оквиру зоне водног земљишта, Планом се задржавају канали са функцијом одводњавања површинских и подземних вода.

(В) У оквиру зоне грађевинског земљишта (изван грађевинског подручја насеља) Планом су предвиђене целине са следећом претежном наменом коришћења земљишта:

- Целина В.1. Траса државног пута IB реда, број 10 (Београд – Панчево – Вршац – државна граница са Румунијом).
- Целина В.2. Траса постојеће магистралне једноколосечне неелектрифициране железничке пруге Београд Центар – Панчево Главна – Вршац – државна граница (Stamora Moravita).
- Целина В.3. Према Просторном плану општине Вршац планирана је изградња општинског пута који пролази кроз обухват плана, а који би повезивао насеља Уља и Шушара. Траса овог пута ће се дефинисати кроз израду Плана детаљне регулације.
- Целина В.4. **Комплекс трансформаторске станице са прикључно-разводним постројењем,** чији положај се не може одредити. Прецизна локација трафостанице ће се утврдити израдом одговарајућег урбанистичког пројекта за изградњу објекта јавне намене за потребе утврђивања јавног интереса у складу са Законом и условима из овог Плана.

(Г) Остало земљиште – некатегорисани путеви

- Целина Г.1. **Некатегорисани путеви, са кабловском мрежом у функцији комплекса ветропарка.** У оквиру ових површина планира се реконструкција постојећих некатегорисаних путева до потребне ширине и носивости, а према условима овог Плана као и изградња припадајуће сабирне кабловске мреже - мрежа електроенергетских 33(35) kV и оптичких водова.

5. НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ ЦЕЛИНА И ЗОНА

Табела 3. Нумерички показатељи целина и зона и биланс планираних површина

Намена земљишта по зонама	Површина (ha)
А - Пољопривредно земљиште	
Остало пољопривредно земљиште	1251,07
Заштитни појас постојећих и планираних инфраструктурних система и грађевинског подручја насеља	1249,76
Б - Водно земљиште	
Канали	0,00
В - Грађевинско земљиште (изван грађевинског подручја насеља)	
Траса државног пута IB реда, број 10	5,03
Траса постојеће магистралне пруге	3,10
Трафостаница и ПРП	5,64
УКУПНО	2514,60

6. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА

Објекти који се планирају у склопу ветрогенераторског постројења:

- ветрогенератори - производни енергетски објекти за производњу електричне енергије из енергије ветра;
- комплекс аку-батерија, енергетски објекти за складиштење произведене електричне енергије из обновљивих извора;
- помоћни објекти за смештај опреме и уређаја, трансформацију напона, управљање и контролу технолошког процеса;
- инфраструктурни објекти неопходни за функционисање ветрогенераторског постројења, инсталације електроенергетске и електронске комуникационе мреже;
- манипулативни простор;
- трансформаторска станица 33(35)/110/400 kV са управном зградом и опционо компензационим постројењем;
- батеријски системи складишта електричне енергије (БСCEE);
- соларни панели на носећим конструкцијама и пратећим садржајима;
- прикључак на електроенергетску мрежу (прикључно разводно постројење-ПРП, са командно погонском зградом и пратећим објектима, прикључни далековод);
- прикључак на дистрибутивну мрежу;
- прикључак на јавну мрежу водоснабдевања (када се за то стекну услови) или алтернативно изградња бунара за сопствене потребе или обезбеђење резервоара за воду одговарајућег/потребног капацитета;
- прикључак на телекомуникациону мрежу;
- некатегорисани путеви;
- површине пољопривредног земљишта.

7. ОПИС ЛОКАЦИЈА ЗА ПЛАНИРАНЕ ПОВРШИНЕ, САДРЖАЈЕ И ОБЈЕКТЕ

У обухвату Плана задржавају се следеће површине у постојећем стању и за њих се не мења намена:

1. некатегорисани путеви;
2. државни пут;
3. канали;
4. железничко земљиште.

Парцеле пољопривредног земљишта на којем се постављају ветрогенератори са приступно-манипулативним платоима и катастарска парцела за изградњу трансформаторске станице (која се планира као грађевинска парцела), су наведене у **Табели 2.** (Списак катастарских парцела на којима се планира постављање ветрогенератора (са приступно-манипулативним платоима), трафостанице, прикључног разводног постројења и батеријског система складиштења ел. енергије).

Остале катастарске парцеле у обухвату Плана представљају обрадиво пољопривредно земљиште.

Некатегорисан пут у смислу члана 2. став 8. Закона о путевима („Сл. гласник РС“, број 41/2018 и 95/2018 - др. закон) је: „пут који је надлежни орган прогласио некатегорисаним путем и који је као такав уписан у јавне евиденције о непокретностима и правима на њима.“

Планом регулације се задржавају постојеће регулационе линије с обзиром да овим Планом нису дефинисане нове јавне површине. Регулационе линије се поклапају са границама постојећих парцела.

Планом нивелације се задржавају коте прелома нивелете, као и нагиби нивелете приступних саобраћајница, према постојећој конфигурацији терена.

8. КОРИДОРИ, КАПАЦИТЕТИ И УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ЗЕЛЕНИЛА СА УСЛОВИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ

8.1. Саобраћајна инфраструктура

8.1.1. Услови за уређење саобраћајне инфраструктуре

У обухвату Плана налази се изграђена траса Државног пута IB реда број 10, на деоници број 01012: од чвора број 1008 Банатски Карловац (Девојачки Бунар) код км 51+700 до чвора број 1009 Улма код км 63+293. Обухват Плана се простире северно и јужно од трасе Државног пута IB реда број 10.

У близини обухвата плана, али не и кроз сам обухват Плана, пролази коридор планираног аутопута Е-70 за коју је урађена Претходна студија оправданости са Генералним пројектом аутопута Е-70, деоница Панчево - Вршац - граница са Румунијом као и планирана траса аутопута Е-70, деоница: Панчево – Вршац – граница са Румунијом.

Планирани саобраћајни приступ по постојећим некатегорисаним путевима ће омогућити прилаз планираним садржајима.

Некатегорисани путеви као и остали прилазни путеви (по катастарској парцели до платоа ветрогенератора), потребно је да имају карактеристике које су неопходне за захтевану категорију путева (носивост, ширина, радијус). Овакве саобраћајнице омогућиће приступ свим возилима која се очекују у обухвату Плана при свим временским условима.

Постојећи некатегорисани путеви **се задржавају као површине осталог земљишта** и овим Планом није предвиђено потребно проширење истих, тј. заузимање нових површина. **Уколико се израдом пројектно-техничке документације јави таква потреба, неопходна проширења обезбедиће се привременим или сталним заузећем осталих пољопривредних површина, а право коришћења тих површина од стране Инвеститора ће се решавати на основу уговора о откуп, закупу или службености са власницима земљишта, или на неки други начин у складу са Законом и важећим прописима.** Ове неопходне површине, у случају потребе за проширењем некатегорисаних путева биће одређене при изради техничке документације, односно у поступку издавања потребних дозвола за извођење радова.

8.1.2. Услови за изградњу саобраћајне инфраструктуре

Некатегорисани путеви, општински пут и државни пут

Некатегорисани путеви ће се реконструисати (у смислу носивости, стабилизације) са свим потребним елементима, за приступ у свим условима и за сва возила која се очекују на релацији ветрогенераторско постројење - насељска и општинска мрежа.

Некатегорисани приступни путеви је потребно да имају одговарајуће карактеристике које су неопходне за возила која се очекују (носивост, ширина, радијус). Овакве саобраћајнице омогућиће приступ свим возилима која се очекују у обухвату Плана при свим временским условима. Обавезна је израда одговарајуће техничке документације за ове саобраћајнице.

У коридору некатегорисаних путева ће се градити подземна електроенергетска 33(35) kV и електронска комуникациона мрежа (оптички кабл), која ће повезивати ветрогенераторе са трафостаницом

Некатегорисани путеви се задржавају у својој основној функцији (приступ парцелама пољопривредног земљишта), с тим да ће се извршити одговарајућа прилагођавања у смислу застора (носивост, стабилизација), у периоду изградње и одржавања за потребе функционисања ветропарка.

У складу са условима ЈП „Путеви Србије“ приликом израде техничке документације неопходно је испунити следеће услове:

1. Техничка решења уређења јавних саобраћајних површина ускладити са Законом о путевима ("Сл.гл.РС", број 41/2018 и 95/18), Законом о планирању и изградњи ("Сл.гл.РС", број 72/09, 81/09, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/2018, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 и 62/23) као и са планским документима вишег реда.
2. Приликом израде техничког решења прикључка, које подразумева вангабаритни тип меродавног возила, на државни пут 1Б реда број 10, потребно је водити рачуна о следећем:
 - предвидети реконструкцију, односно проширење државног пута у складу са важећом планском документацијом;
 - зоне потребне прегледности;
 - ширина коловоза приступног пута мора бити минималне ширине 5,00 m и дужине 20,00 m са коловозном конструкцијом за тешко саобраћајно оптерећење и за просечан годишњи дневни саобраћај - ПГДС за 2021 годину, на деоници пута 01012: Банатски Карловац (Девојачки Бунар) - Уља од 3973 возила;
 - полупречници лепеза у зони раскрснице утврдити на основу криве трагова меродавних возила које ће користити предметни саобраћајни прикључак;
 - рачунску брзину на путу;
 - просторне карактеристике терена;
 - обезбедити приоритет саобраћаја на државном путном правцу;
 - адекватно решење прихватања и одводњавања површинских вода, уз усклађивање са системом одводњавања државног пут, канали поред трасе државног пута не смеју се угрозити.
3. Обезбедити безбедно скретање вангабаритних возила без заустављања са димензионисањем радијуса за приступ возилима приликом монтаже/демонтаже самих стубова и елиса са пратећом опремом, као и за потребе одржавања предметног комплекса.
4. На делу лепеза саобраћајног прикључка, пројектовати заштитне одбојне ограде или други адекватни вид за контролу приступа, како би део саобраћајног прикључка био затворен. Заштитна ограда, на делу саобраћајног прикључка би се могла демонтирати и то у случају хаварије у комплексу ветроелектране како би се вангабаритни превоз активирао. Монтажа и демонтажа заштитне ограде би била могућа једино уз сагласност ЈП „Путеви Србије“.
5. Елементи пута и раскрснице (полупречник кривине, радијуси окретања и др.) морају бити у складу са Законом о путевима („Сл.гл.РС“, број 41/2018 и 95/18) и Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја

морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл.гл. РС“, број 50/2011).

6. Обезбедити заштитни појас, на основу члана 33. и 34. Закона о путевима („Сл. гласник РС“, број 41/18 и 95/18), тако да први садржај објекта високоградње, морају бити удаљени минимално 20,00 m од границе путног земљишта државног пута 1Б реда.
7. Општи услови за постављање инсталација:
 - предвидети проширење државног пута на пројектовану ширину и изградњу додатних саобраћајних трака у потезу евентуалне реконструкције постојећих и изградње додатних раскрсница;
 - траса инсталација мора се пројектно усагласити са постојећим инсталацијама поред и испод предметних путева.
8. Услови за подземно укрштање инсталација са путем:
 - да се укрштање са путем предвиди искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на пут, у прописаној заштитној цеви;
 - заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајних тачака планираног попречног профила пута, увећана за по 3,00 m са сваке стране;
 - минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,50 m;
 - минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,20 m.
9. Услови за паралелно вођење подземних инсталација са путем:
 - инсталације морају бити постављене минимално 3,00 m од планиране крајње тачке попречног профила пута (ножице насипа трупа пута или спољне ивице путног канала за одводњавање);
 - на местима где није могуће задовољити услове из претходног става мора се испројектовати и извести адекватна заштита трупа предметног пута;
 - не дозвољава се вођење предметних инсталација по банкини, по косинама усека или насипа, кроз јаркове и кроз локације које могу бити иницијалне за отварање клизишта.
10. Услови за вођење надземних инсталација у односу на пут:
 - обезбеди сигурносну висину од 7,00 m мерено од највише коте коловоза до ланчанице, при најнеповољнијим температурним условима.

8.1.3. Услови за прикључење на саобраћајну инфраструктуру

Прикључак на јавну саобраћајну мрежу биће остварен преко одговарајућег прикључка некатегорисаног пута. Прикључак некатегорисаног пута се реализује преко коловозног застора - отресишта (тврда подлога или исти застор као и општински пут) одговарајуће дужине (мин. 20,0 m) и ширине (мин. 5,0 m) у складу са Законом о јавним путевима.

Према Уредби о категоризацији државних путева („Сл. гласник РС“, број 105/2013, 119/2013 и 93/2015), у обухвату Плана налази се изграђена траса државног пута 1Б реда број 10, на деоници број 01012 од чвора број 1008 Банатски Карловац (Дев. Бунар) код км 51+700 до чвора број 1009 Улма код км 63+293, као и планирана траса аутопута Е-70, деоница: Панчево – Вршац – граница са Румунијом.

Планом ће бити дефинисан један прикључак на постојећи Државни пут 1Б реда број 10, у **обухвату предметног Плана**.

Јужни локалитет ветрогенераторског постројења у односу на трасу Државног пута IБ реда број 10, саобраћајно ће бити доступан преко планираног саобраћајног прикључка на трасу Државног пута IБ реда број 10 (катастарска парцела број 4530 КО Улма) на стационажи km 45+040, проширењем постојећег некатегорисаног пута, катастарска парцела број 4608 КО Улма.

Северни локалитет ветрогенераторског постројења саобраћајно ће бити доступан преко локалне мреже насељских саобраћајница (катастарске парцеле бр 1566, 1594, 1592, 1561 све у КО Улма), атарских путева (катастарске парцеле бр. 1579, 1578 и 4555 сви у КО Улма), до атарских путева у обухвату Плана. Поред наведених, за приступ локацијама за изградњу планираних садржаја, користиће се и друге јавне категорисане саобраћајнице у оквиру постојеће мреже.

Ове трасе су главна веза државног пута и мреже некатегорисаних путева којима се приступа привременим складиштима, трафостаници, управној згради и појединачним локацијама стубова ветрогенератора, а у складу са динамиком њихове изградње.

Постојећа комунална инфраструктура у коридору државног пута I Б реда број 10 се у потпуности задржава. Изградња комуналне инфраструктуре у обухвату Плана за потребе функционисања ветропарка, биће дефинисана кроз пројектно-техничку документацију.

Планом се не предвиђа промена регулације нити нивелације постојећег државног пута I Б реда број 10 у зони прикључка.

Привремено проширење прикључка потребно је димензионисати за обезбеђивање безбедног скретања вангабаритних возила без заустављања за приступ возилима приликом монтаже самих стубова и елиса са пратећом опремом. По изградњи „Ветропарка код насеља Улма“ потребно је привремено проширење укинути и терен вратити у првобитно стање, са задржавањем трајног саобраћајног прикључка са мањим радијусом кривина за планирано меродавно возило – противпожарно возило.

8.1.4. Железничка инфраструктура

Према подацима имаоца јавних овлашћења „А.Д. Инфраструктура железнице Србије“ У непосредној близини државног пута IБ реда, а кроз обухват Плана пролази магистрална једноколосечна неелектрифицирана железничка пруга Београд Центар – Панчево Главна – Вршац – државна граница (Stamora Moravita). Планирана је реконструкција, модернизација и електрификација постојеће пруге, као и изградња другог колосека, за брзину од 160km/h.

Такође, Регионалним просторним планом Аутономне Покрајине Војводине (Службени лист АПВ, број 22/2011) планирана је изградња туристичке пруге Владимировац – Делиблато – Банатски Карловац.

Планским решењем железничко земљиште остаје јавно грађевинско земљиште са постојећом наменом за јавни железнички саобраћај и реализацију развојних програма железнице.

С обзиром да је планирана модернизација и електрификација предметне пруге на месту преласка високонапонског вода преко железничке пруге Београд Центар – Панчево Главна - Вршац - државна граница (Stamora Moravita), минимална сигурносна висина високонапонског вода не сме да буде мања од 14 m мерено од горње ивице шине до најближе тачке проводника далековода.

С обзиром да се планира реконструкција модернизација и електрификација са изградњом другог колосека предметне пруге челичне решеткасте стубове у зони

укрштања са пругом морају бити на удаљености од минимум 30 m управно на осу најближег колосека постојеће железничке пруге.

Приликом уређења предметног простора забрањено је формирање депонија отпада и слично као и изливање отпадних вода у инфраструктурном појасу пруге. Не дозвољава се постављање знакова, извора јаке светлости и било којих уређаја и справа које бојом, обликом или светлошћу смањују видљивост железничких сигнала или које могу довести у забуну раднике у вези значења сигналних знакова.

Одводњавање површинских вода са предметног простора мора бити испројектовано и решено тако да се води на супротну страну од трупa постојеће железничке пруге.

На основу Закона о планирању и изградњи (Службени гласник РС број 72/09- 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 – УС, 50/12 – УС, 98/13 – УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 и 62/23) "Инфраструктура железнице Србије" а.д. као ималац јавних овлашћења, има обавезу утврђивања услова за изградњу објеката, односно издавање локацијских услова, грађевинске и употребне дозволе услова за прикључење на инфраструктурну мрежу, као и за упис права својине на изграђеном објекту. У складу са тим сви елементи за постављање ветрогенератора, изградњу трафостанице и далековаода ће бити дефинисани у оквиру посебних техничких услова „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. кроз обједињену процедуру.

8.2. Водна инфраструктура

8.2.1. Услови за уређење водне и комуналне инфраструктуре

У обухвату Плана се планира изградња хидротехничке инфраструктуре (водоводна и канализациона инфраструктура) у функцији трафостанице и ПРП-а, с обзиром да технологија рада наведених целина изискује потребу за истом.

У складу са Обавештењем које је издало ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад, према одредбама Закона о водама за План детаљне регулације не издају се водни услови, те Инвеститор није у обавези да за плански документ исходује водни акт.

ЈВП „Воде Војводине“ издали су ограничења и услове које је неопходно испоштовати у процесу израде пројектно-техничке документације:

1. Документацију изградити према важећим прописима и нормативима за предметну врсту објеката/радова и прописима о потпуној заштити водног режима и водних објеката у условима коришћења вода, заштите од вода и заштите површинских и подземних вода од загађења, уз усклађивање планираних објеката с постојећим водним објектима и хидромелиорационим уређењем предметног подручја.
2. У зони водотока/канала, уважити следеће услове за уређења простора:
 - Континуитет и правац радно-инспекционих стаза у обостраном појасу ширине од најмање 5,0 m од водотока/канала, сачувати за пролаз и рад механизације која одржава канал;
 - Подземне објекте кроз радно-инспекциону стазу поставити најмање 1,0 m испод коте терена и обезбедити их од утицаја механизације за одржавање канала. Кота терена је кота обале у зони радно-инспекционе стазе;
 - У овом појасу није дозвољена изградња надземних објеката, садња дрвећа, орање и копање земље и предузимање других радњи којима се ремети функција или угрожава стабилност водотока/канала и омета редовно одржавање канала;

- Укрштање (линијског) објекта са водотоком/каналом планирати као укрштање испод дна водотока/канала, тако да се горња ивица заштите (линијског) објекта постави најмање 1,0 m испод пројектоване коте дна водотока/канала, у пуној ширини водотока у нивоу терена;
 - Укрштање са водотоком/каналом урадити што ближе углу од 90°;
 - Постављање (линијског) објекта паралелно са водотоком/каналом, изградити тако да се траса инсталације води на управном растојању од ивице обале канала најмање 5,0 m.
3. У површинске и подземне воде, забрањено је испуштати било какве воде осим условно чистих атмосферских и пречишћених отпадних вода чији квалитет обезбеђује одржавање минимално доброг еколошког статуса (II класа воде) реципијента, према Уредби о класификацији вода, Уредби о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, број 67/11, 48/12 и 1/16) и Уредби о граничним вредностима емисије загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање (Службени гласник РС, број 50/12).
4. За изградњу планираних објеката, водни услови се издају у оквиру поступка спровођења обједињене процедуре у складу са Законом о водама и законом којим се уређује планирање и изградња.

8.3. Електроенергетска инфраструктура

8.3.1. Услови за уређење електроенергетске инфраструктуре

У обухвату Плана планирани су производни енергетски објекти електричне енергије из енергије ветра, ветрогенератори.

У коридору некатегорисаних путева планиране су трасе електроенергетских каблова 33(35) kV који ће повезивати ветрогенераторе са планираним трафостаницама.

Локације стубова ветрогенератора у односу на постојећу средњенапонску електроенергетску мрежу су усклађене са условима оператора дистрибутивног система, с тим што ће се на појединим локацијама, уколико буде неопходно, предвидети измештање деонице далековода и каблирање.

Прикључење 33(35) kV постројења у трафостаници извешће се у складу са условима надлежног оператора дистрибутивног система електричне енергије.

Кабловски водови 33(35) kV ће се водити парцелама некатегорисаних путева и кроз парцеле пољопривредног земљишта уз сагласност власника парцела.

У складу са чланом 218. Закона о енергетици, заштитни појас далековода износи 30 m са обе стране далековода напонског нивоа 220 и 400 kV, односно 25 m са обе стране далековода напонског нивоа 110 kV од крајњег фазног проводника.

Заштитни појас за трансформаторске станице и разводна постројења на отвореном износи 30 m за напонски ниво 110 kV и изнад 110 kV.

8.3.2. Услови за изградњу електроенергетске инфраструктуре

Електроенергетска подземна мрежа:

- при паралелном вођењу енергетских каблова до 10 kV и електронских комуникационих каблова, најмање растојање мора бити 0,5 m, односно 1,0 m за каблове напона преко 10 kV;
- при укрштању енергетских и електронских комуникационих каблова угао укрштања треба да буде око 90°;
- није дозвољено полагање електроенергетских каблова изнад електронских комуникационих, сем при укрштању, при чему минимално вертикално растојање треба да буде 0,5 m;
- паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни, при чему хоризонтално растојање треба да буде веће од 0,5 m;
- није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације;
- при укрштању ел. каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање треба да буде веће од 0,2 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,4 m;
- електричну инсталацију у објектима пројектовати и извести у складу са Правилником о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Службени лист СФРЈ”, бр. 53/88 и 54/88 и „Службени лист СРЈ”, број 28/95);
- Заштиту објеката од атмосферског пражњења извршити на основу прорачунског нивоа заштите и урадити у складу са Законом о заштити од пожара и Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атм. пражњења („Службени лист СРЈ”, број 11/96) и стандарда СРПЦ ИЕЦ 1024-1 и СРПС ИЕЦ 1024-1-1.

8.4. Термоенергетска инфраструктура и минералне сировине

8.4.1. Услови за уређење термоенергетске инфраструктуре и минералних сировина

На подручју обухвата Плана, према условима ЈП „Србијасгас” налазе се објекти који су у њиховој надлежности.

- Транспортни гасовод РГ-01-29 од СГС Тилва до ГМРС СИГМА Улма, пречника DN80, од челичних цеви, максималног оперативног притиска 50bar.
- Транспортни гасовод РГ-01-29/I од РГ-01-29 до ГМРС ЕЛАН Избиште, пречника DN65, од челичних цеви, максималног оперативног притиска 50bar.

Приликом израде пројектно техничке документације потребно је придржавати се следећих услова:

- За транспортне гасоводе поштовати услове који су дати у „Правилнику о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bar” (Сл. лист РС бр. 37/2013 и 87/2015) и Интерним техничким правилима ЈП „Србијасгас” из октобра 2009. године.
- Експлоатациони појас гасовода је простор у ком се не смеју постављати трајни или привремени објекти за време експлоатације гасовода или предузимати друга дејства која би могла да утичу на стање, погон или интервенције на гасоводу, сем објеката у функцији гасовода.

У експлоатационом појасу гасовода не смеју се изводити радови и друге активности (постављање трансформаторских станица, пумпних станица, подземних и надземних резервоара, сталних камп места, возила за камповање, контејнера, складиштења силиране хране и тешко-транспортнујућих материјала, као и постављање ограда са темељом и сл.) изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 метара без писменог одобрења оператора транспортног система.

Табела 4. Ширина експлоатационог појаса гасовода у зависности од притиска и пречника гасовода

ШИРИНА ЕКСПЛОАТАЦИОНОГ ПОЈАСА	ПРИТИСАК 16 ДО 55 bar (m)	ПРИТИСАК ВЕЋИ ОД 55 bar (m)
Пречник гасовода до DN 150	10	10
Пречник гасовода изнад DN 150 до DN 500	12	15
Пречник гасовода изнад DN 500 до DN 1000	15	30
Пречник гасовода изнад DN 1000	20	

- Објекти намењени за становање или боравак људи, у зависности од притиска и пречника гасовода, без обзира на степен сигурности са којим је гасовод изграђен и без обзира на то у коју класу локације је гасовод сврстан, не могу се градити на растојањима мањим од 30m од гасовода.
- Најмања удаљеност ветрењаче од осе гасовода је укупна висина ветрењаче (висина стуба ветрењаче + максимална висина тачке елисе у вертикалном положају) + 10m.
- Минимална растојања подземних гасовода од надземне електро мреже и стубова далековода су приказана у табели број 5.

Табела 5. Минимална растојања подземних гасовода од надземне електро мреже и стубова далековода

	Паралелно вођење (m)	При укрштању (m)
$\leq 20kV$	10	5
$20kV < U \leq 35kV$	15	5
$35kV < U \leq 110kV$	20	10
$110kV < U \leq 220kV$	25	10
$220kV < U \leq 440kV$	30	15

Минимално растојање из става 1. овог члана се рачуна од темеља стуба далековода и уземљивача.

Стубови далековода не могу се постављати у експлоатационом појасу гасовода.

За надземне далеководе напона 110 kV и више, који се укрштају или паралелно воде са гасоводом на растојању од 1000m, обавезна је израда Елабората процене утицаја далековода на гасовод.

- На укрштању гасовода са путевима, пругама, водотоковима, каналима, далеководима, нафтоводима, продуктоводима и другим гасоводима, угао осе гасовода према тим објектима мора да износи између 60° и 90°. Овим условима се дозвољава укрштање далековода са нашим гасоводима под углом мањим од 60°. Минимални допуштени угао укрштања је 30°. Минимална растојања спољне ивице подземних гасовода од других објеката или објеката паралелних са гасоводом су:
1 m од других подземних линијских инфраструктурних објеката рачунајући од спољне ивице објеката;
- Минимално потребно растојање при укрштању гасовода са подземним линијским инфраструктурним објектима је 0,5 m;
- Обавезна је израда Елабората утицаја далековода напона 110 kV и више на гасовод за сваки од наведених гасовода који су израђени од челика.

Елаборатом треба доказати да има или нема утицаја новог далековода на постојеће гасоводе, или дефинисати мере за отклањање евентуалних утицаја. Спровођење наведених мера вршиће се о трошку инвеститора ветропарка или далековода;

- Забрањено је изнад гасовода градити, као и постављати, привремене, трајне, покретне и непокретне објекте, осим других линијских инфраструктурних објеката;
- У појасу ширине по 3 m са сваке стране, рачунајући од осе гасовода на местима укрштања и паралелног вођења, предвидети извођење свих земљаних радова ручним ископом. На растојању 1m до 3m ближе ивице рова од спољне ивице гасовода, могуће је предвидети машински ископ у случају кад се пробним ископима („шлицовањем“) недвосмислено утврди тачан положај гасовода и кад машински ископ одобри представник ЈП „Србијагас“ на терену;
- Уколико на местима укрштања и/или паралелног вођења дође до откопавања гасоводне цеви и оштећења гасовода о овоме се хитно мора обавестити ЈП „Србијагас“ ради предузимања потребних мера које ће се одредити након увида у стање на терену;
- У случају оштећења гасовода, које настане услед извођења радова у зони гасовода, услед непридржавања утврђених услова, као и услед непредвиђених радова који се могу јавити приликом извођења објекта, инвеститор је обавезан да сноси све трошкове санације на гасоводним инсталацијама и надокнади штету насталу услед евентуалног прекида дистрибуције гаса;
- Евентуална измештања и додатна заштита гасовода вршиће се о трошку инвеститора;
- На основу ових услова не могу се изводити радови на измештању гасовода, већ је потребно са ЈП „Србијагас“ склопити одговарајући уговор, којим би се прецизирале међусобне обавезе. Измештање се врши по посебној грађевинској дозволи, по којој ЈП „Србијагас“ мора бити инвеститор измештања, а предузеће по чијем се захтеву ради измештање финансијер;
- Приликом извођења било каквих радова потребно је да се радни појас формира тако да тешка возила не прелазе преко нашег гасовода на местима где није заштићен;
- Употреба вибрационих алата у близини гасовода је дозвољена уколико не утиче на механичка својства и стабилност гасовода;
- Приликом извођења радова у зонама опасности и код ослобођене гасоводне цеви потребно је применити све мере за спречавање изазивања експлозије или пожара: забрањено је радити са отвореним пламеном, радити са алатом или уређајима који могу при употреби изазвати варницу, коришћење возила који при раду могу изазвати варницу, коришћење електричних уређаја који нису у складу са нормативима прописаним у одговарајућим стандардима SRPS за противексплозивну заштиту, одлагање запаљивих материја и држање материја које су подложне самозапаљењу;
- Део гасовода на којем се приликом извођења радова планира прелазак тешких и других машина преко њега, мора бити заштићен. Заштиту треба извести постављањем монтажних армирано-бетонских плоча димензија 2,5m у правцу управном на цев, тј. 1.25m лево и десно од осе гасовода. Армирано-бетонска плоча треба да има минималну дебљину 20cm, и да буде обострано армирана арматуром квалитета B500B.

Плоче треба да буду постављене на растојању већем од 1m од горње ивице цеви гасовода. Уколико је немогуће испунити овај услов, неопходно је гасовод заштити посебном армирано-бетонском конструкцијом која ће „опкорачити“ цев без контакта са њом и пренети оптерећење на тло лево и десно од цеви, и то у равни испод доње ивице цеви, а никако на врх цеви. Конструкција може бити типа монтажних бетонских „јахача“ са унутрашњим профилем који је већи од пречника цеви, или типа монтажних армирано-бетонских плоча ослоњених на

линијске армирано-бетонске ослонце (темељне зидове) лево и десно од цеви, у целој дужини дела гасовода који се штити.

Постављање ове заштите је обавеза извођача надземног линијског објекта у изградњи. Решење које ће извођач применити мора бити предочено ЈП „Србијагас“.

Након завршетка радова плоче могу бити уклоњене након сачињеног овереног записника између одговорног извођача и надзора ЈП „Србијагас-а“;

- Евентуална раскопавања гасовода ради утврђивања чињеничног стања, не могу се вршити без одобрења и присуства представника ЈП „Србијагас“. Најмање 3 дана пре почетка радова на делу трасе који се води паралелно или укршта са нашим гасоводом у обавези сте обавестити ЈП „Србијагас“.

Према условима Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај одобрење за истраживање нафте и гаса на подручју Плана има НИС а.д. Нови Сад. Такође, одобрење за експлоатацију природног гаса има НИС а.д. Нови Сад.

Одобрење за истраживање изворишта подземне воде код насеља Уља има ЈКП „Други октобар“ Вршац.

Утврђене и оверене резерве на локалитету Врбљак и Уља поседује Циглана „Стоиљковић“ Уља.

Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, у области енергетике нема ограничења у погледу услова за израду Плана детаљне регулације за изградњу ветропарка код насеља Уља, Град Вршац.

8.4.2. Услови за прикључење на термоенергетску инфраструктуру

Овим Планом нису предвиђени садржаји за које се обезбеђују прикључци на термоенергетску инфраструктуру.

8.5. Електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура

8.5.1. Услови за уређење електронске комуникационе инфраструктуре

За потребе система даљинског надзора, управљања и комуникацију над дистрибутивним системом, са надређеним диспечерским центром, као и ветрогенераторима, планирана је траса за полагање електронског комуникационог (оптичког) кабла. Оптички кабл за потребе система даљинског надзора и управљања над дистрибутивним системом се може полагати поред енергетског кабла у истом рову на потребном растојању.

Пре почетка било каквих грађевинских радова потребно је извршити трасирање и обележавање трасе постојећих електронских комуникационих објеката помоћу инструмента трагача каблова, како би се дефинисали тачан положај и дубина ЕК објеката (ЕК каблова), да би се затим одредио начин заштите истих уколико су угрожени.

Како не би на било који начин дошло до угрожавања механичке стабилности, електричне исправности и карактеристика постојећих подземних ЕК каблова, и како би се обезбедило нормално функционисање ЕК саобраћаја, инвеститор-извођач радова је обавезан да предузме све потребне и одговарајуће мере предострожности, дужан је да све грађевинске радове у непосредној близини постојећих подземних ЕК каблова, на местима приближавања са постојећим ЕК инсталацијама изводи искључиво ручним путем, у

складу са важећим техничким прописима, без употребе механизације, уз предузимање свих потребних мера заштите (обезбеђење од слегања, пробни шлицеви и сл.).

Заштиту-обезбеђење постојећих ЕК објеката извршити пре почетка извођења било каквих грађевинских радова. Израда техничке документације, трасирање и обележавање ЕК објеката мерним инструментом, као и радови на заштити-обезбеђењу постојећих ЕК објеката (ЕК каблова) се изводе о трошку инвеститора који гради објекат.

Инвеститор је обавезан да приликом извођења радова на изградњи планираног електроенергетског објекта, и то на местима непосредног приближавања са постојећим ЕК објектима, у свему поштује важеће прописе.

Планирати измештање свих ЕК коридора који су угрожени изградњом ветрогенератора.

8.5.2. Услови за изградњу електронске комуникационе инфраструктуре

Услови за изградњу подземне електронске комуникационе мреже:

- ЕК мрежу градити у коридорима саобраћајница категорисаних и некатегорисаних путева;
- дубина полагања ЕК каблова треба да је најмање од 1-1,2 m;
- при паралелном вођењу ЕК и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,50 m и 1,0 m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,50 m, а угао укрштања око 90°.

Услови за прикључење на електронску комуникациону инфраструктуру

У циљу обезбеђења потреба за новим ЕК прикључцима и преласка на нову технологију развоја у области ЕК потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем ЕК канализације, од планираног ЕК окна до просторије планиране за смештај ЕК опреме, унутар парцеле корисника или до објекта на јавној површини.

8.6. Услови за уређење зелених површина

На јавним површинама у оквиру коридора приступног пута, потребно је формирати зелене површине у виду партерног зеленила и ниских лишћара у складу са расположивим простором.

Композициони принципи озелењавања треба да створе максималне погодности за кретање саобраћаја заштитом пута од наноса снега и пољопривредног земљишта од атмосферских гасова.

Општа правила уређења зелених површина

Обавезна је израда одговарајућег пројекта озелењавања пута, који ће детерминисати прецизан избор и количину дендролошког материјала, његов просторни распоред, технику садње, мере неге и заштите, предмер и предрачун.

Дрвеће и шибље садити према техничким нормативима којима се прописује удаљеност од одређених инсталација.

Табела 6. Технички нормативи за садњу дрвећа и шибља

Врста инсталације	Дрвеће	Шибље
Водовод	1,5 m	
Канализација	1,5 m	
Електрокаблови	до 2,5 m	0,5 m
ЕК и КДС мрежа	2,0 m	
Гасовод	1,5 m	

Избор дендролошког материјала оријентисати на аутохтоне врсте. Избегавати примену инвазивних врста. Саднице треба да буду I класе, минимум 4-5 година старости.

II КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ПРОСТОРА КОЈИ МОЖЕ БИТИ ИЗЛОЖЕН НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ

На основу анализе и апроксимативне процене постојећег стања, без постојања егзактних података о параметрима квалитета природних ресурса на територији обухвата Плана и доступне документације од значаја за планско подручје, валоризовано је постојеће стање, као и утицаји на животну средину.

Имајући у виду директну међузависност животне средине и људских активности (изградња, активности које егзистирају на датом простору, инфраструктурно уређење, пољопривредне активности и др.), са становишта дугорочне организације, коришћења, уређивања и заштите простора и животне средине, дефинисан је стратешки циљ: **заштита животне средине кроз активну примену мера заштите, перманентна контрола и одговорност за поштовање и примену принципа одрживог развоја.**

На простору обухвата Плана су вреднована и разматрана питања у области жив. средине у односу на стање и квалитет ваздуха, вода, земљишта, управљања отпадом и др.

На основу процене стања животне средине на планском подручју, имајући у виду да нема конкретних мерења, кључна питања заштите животне средине су:

- заштита ваздуха, воде и земљишта као природних ресурса;
- управљање отпадним материјалом;
- мониторинг система животне средине.

Обавезује се Инвеститор да у току израде пројектно-техничке прибави податке од надлежних органа у циљу утврђивања квалитета земљишта, воде и ваздуха на предметном подручју и податке прикаже у оквиру Студије о процени утицаја на животну средину.

С обзиром на то да је предметни простор, намењен за изградњу ветрогенератора, у функцији пољопривредне производње, може се претпоставити да је земљиште већ у одређеној мери деградирано услед неадекватне употребе хемијских средстава заштите биља и вештачког ђубрива, а индиректно и подземне воде.

У погледу загађења ваздуха, одређени проблеми представљају саобраћајнице које се налазе на простору обухвата Плана, јер представљају у извесној мери деградациони пункт околине. Саобраћајна возила која транзитирају тим деоницама, имају нег. утицај на квалитет ваздуха због издувних гасова, који настају као последица рада мотора. Интезитет емисије издув. гасова зависи од обима саобраћаја и од структуре возила.

У току израде Плана, разматрани су потенцијални негативни утицаји ветрогенератора на животну средину и предложена су адекватна решења која ће регулисати или пак ублажити постојање истих.

Рад ветрогенератора није праћен појавом загађења и штетних утицаја, који прате на пример рад нуклеарних и електрана на фосилна горива, које се убрајају у највеће глобалне загађиваче. Сагоревање фосилних горива има за последицу низ еколошких проблема глобалног и локалног карактера. Анализом података емисије CO₂ при производњи електричне енергије из различитих примарних извора, може се закључити да су обновљиви извори енергије у поређењу са фосилним горивима неупоредиво прихватљивији са аспекта животне средине. Међу свим обновљивим изворима енергије, енергија ветра је рангирана као једна од најјефтинијих опција за смањење емисије CO₂, али и смањење емисије других загађујућих материја.

Негативни утицаји ветрогенератора на животну средину постоје, али су ти утицаји занемарљиви у поређењу са позитивним елементима.

Код одређивања локације, разматрани су могући негативни утицаји: засенченост и одсјај ветрогенератора, визуелни ефекат, ометање електромагнетних таласа, односно радио и телекомуникација, механичке вибрације, заузимање површине земљишта, утицаји на птице и слепе мишеве, бука која настаје при проласку крила кроз заветрину стуба коју праве лопатике при кретању кроз ваздух. Наведени негативни утицаји ветрогенератора на животну средину се новим технологијама могу лако избећи или умањити.

Постављање ветрогенератора може имати утицај на засенченост и одсјај ветрогенератора, што се у литератури често назива „синдром ветрењача“. С обзиром на димензије ветрогенератора који су изузетно високи, они као такви могу заклањати светлост, односно стварати сенку у околини. Када су у погону може доћи до непријатног треперења сенки услед окретања елиса ветрогенератора, што зависи од од конфигурације терена, просторне диспозиције ветрогенератора у односу на постојеће објекте у околини и путању кретања сунца у конкретним околностима. Утицај треперења сенки првенствено може имати психолошки утицај на сатановништво, па је у циљу спречавања ове негативне појаве потребно применити принцип превентивног планирања, односно оптимално планирање микролокација ветрогенератора у ветропарку.

Ветрогенератори су објекти који доминирају простором. Разлог су велики габарити ветрогенератора, с једне стране, и готово правило да се ветроелектране лоцирају на слободним просторима који нису оптерећени другим видовима изградње, као што су планински гребени, пољопривредно земљиште (оранице и пашњаци), степска подручја и слично. Због ових чињеница је извесно да ветроелектране у значајној мери утичу на *предео*. Међутим, тај утицај за посматрача може бити позитиван јер даје специфичан визуелни идентитет простора, док ће за неког другог посматрача визуелни утицај бити негативан јер мења изглед природних предела. У том контексту, видљивост ветрогенератора је један од субјективних фактора који утичу на одлуку о потенцијалној локацији за изградњу ветроелектране. Просторни обим визуелног утицаја ветротурбина обично покрива широко подручје. Међутим, уочљивост ветрогенератора опада са удаљеношћу, чиме се удаљеност посматрача од ветрогенератора доводи у директну корелацију са смањењем њиховог визуелног утицаја.

Ометање *електромагнетних таласа*, односно радио и телекомуникација на предметном подручју могуће је избећи адекватном просторном диспозицијом ветрогенератора, односно поштовањем прописаних заштитних зона.

Механичке вибрације приликом рада ветрогенератора смањују се одабиром савременијих ветрогенератора, односно употребом тзв. *optispeed* генератора којим се постиже константност угаоне брзине ветрогенератора у широком опсегу ветра, па је један од резултата знатно смањење механичких вибрација.

При валоризацији енергије ветра био је битан параметар под називом неопходно запоседнуто земљиште. Фарме ветрењача су економичне по питању искоришћености земљишта. Већи део заузетог земљишта (око 99%) на коме је планирано постављање ветрогенератора, може се за време експлоатације користити за пољопривредну производњу.

Такође, одређивање локација за постављање ветрогенератора је вршено у корелацији са постојећим површинским водним ресурсима на локацији, чиме су избегнути могући негативни ефекти на овај ресурс. О томе се такође водило рачуна и приликом лоцирања осталих објеката, који су предмет Плана.

Приликом изградње ветропарка и допремања опреме, може доћи до мањег негативног утицаја на квалитет земљишта и ваздуха као последица рада грађевинских машина на предметном подручју. Ове промене немају континуирани и стратешки значајан територијалан утицај.

Утицај ветрогенератора на орнитофауну и следе мишеве је незаобилазни сегмент процене утицаја због њиховог могућег негативног ефекта на ову врсту фауне. За потребе израде ове стратешке процене утицаја није урађена Студија стања и очувања орнитофауне и хироптерофауне за предметни план тј. пројектну документацију, која би представљала саставни део стратешке процене утицаја на животну средину и неопходан елемент у конкретизовању и финализацији процене утицаја, што је проузроковало недостатак анализе у наведеном контексту и проблем процене утицаја ветрогенератора на орнитофауну и хироптерофауну.

Намера Инвеститора је да резултате мониторинга и мере заштите прикаже у оквиру Студије о процени утицаја на животну средину, која ће бити изграђена у фази израде пројектно-техничке документације.

На основу досадашњег увида у стање и састав фауне предметних таксона, процена преференције и коришћења присутних станишта на предметном простору и доступних података, може се предпоставити да су станишта *sensu stricto* предметног простора веома сиромашна и имају карактер антропогене пустиње.

Приликом диспозиције ветрогенератора у Плану, водило се рачуна о аспектима могућих утицаја буке од ветрогенератора (са повећањем удаљености од ветрогенератора, вредност интензитета буке се значајно смањује).

Негативни утицаји на животну средину, када је у питању просторна димензија, нису прекограничне природе. Самим тим, стратешка процена утицаја није разрађивала прекограничне стандарде квалитета животне средине.

Очекивани позитивни утицаји су: ветрогенератори су погодни за добијање енергије на изолованим подручјима, цена добијене енергије је компаративна са ценом добијеном из конвенционалних извора и нема загађујућих продуката од експлоатације, имају кратак рок изградње, од 5-10 месеци, па су утицаји при изградњи и постављању краткотрајног карактера.

Разматрани су и процењени само они утицаји који се објективно могу очекивати, на основу чега су дефинисане и мере заштите које се морају спровести у циљу ефикасне заштите животне средине.

На садашњем ступњу развоја, ветрогенератори су постали конкурентни класичним изворима електричне енергије, како по цени тако и по квалитету енергије коју производе. У еколошком погледу, савремени ветрогенератори спадају у најприхватљивије изворе електричне енергије.

III РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА НАДЛЕЖНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА ПОВОДОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

За потребе израде Плана и Извештаја о стратешкој процени, поред услова и података прибављених у фази раног јавног увида, тражени су подаци о постојећем стању, подлогама, посебним условима за заштиту и уређење простора, као и другој документацији од значаја за израду планског документа, стању и капацитетима инфраструктуре, условима коришћења и развојним плановима од надлежних органа, организација и јавних предузећа, наведених у табели 7.

Табела 7. Преглед добијених услова надлежних органа и организација и јавних предузећа и других активности и докумената од значаја за израду Плана детаљне регулације и Стратешке процене утицаја на животну средину

р.бр.	Назив установе	Услови број / датум
1.	Министарство одбране Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру Немањина 15, 11000 Београд	6817-2 31.03.2022. 6817-4/22 10.01.2023.
2.	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад	143-310-140/2022-03 10.05.2022. 1801-3/23 18.01.2023.
3.	Република Србија МУП Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Зрењанину	217-5390/22-1 01-04-2022. 217-207/23-1 24.01.2023.
4.	Електродистрибуција Србије доо Београд Огранак ЕД Панчево	8Ц.1.1.0.-Д-07.15.-136720/2-22 23.06.2022. 8Ц.1.1.0.-Д-07.15.-337291/2-23 09.08.2023. 8Ц.1.1.0.-Д-07.15.-1303/2/25 17.03.2025. 8Ц.1.0.0-Д.07.15.-336494/2/2025 20.08.25.
5.	ЈП Електропривреда Србије Балканска 13, Београд	12.01.20/166-2022 24.08.2022.
6.	"Телеком-Србија" Предузеће за телекомуникације а.д. Извршна јединица Панчево, Светог Саве број 1 26000 Панчево	Д209/133924/2-2022 13.04.2022. Д209/136187/2-2023 29.03.2023. Д209/114169/2-2025 18.03.2025. Д209/369361/2-2025 20.08.2025.
7.	Покрајински Завод за заштиту природе Србије, Радничка 20 21000 Нови Сад	020-881/3 25.05.2022. 020-3505/2 17.11.2023.

Извештај о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације за ветропарк код насеља Улма на на животну средину

8.	Завод за заштиту споменика културе Панчево Жарка Зрењанина 17 26000 Панчево	346/2 14.04.2022. 3/2 27.01.2023.
9.	Електромрежа Србије а. д., Кнеза Милоша 11, 11000 Београд	130-00-UTD-003-418/2022-002 13.04.2022. 130-00-UTD-003-418/2022-006 28.03.2025.
10.	ЈП Емисиона техника и везе Кнеза Вишеслава 88 11000 Београд	1963/22-3 18.04.2022. 7425/22-1 09.01.2023.
11.	ЈКП 2 Октобар Стевана Немање број 26 26300 Вршац	05-33/2022-3 18.07.2022. 05-33/2022-4 18.07.2022. 05-33/2022-6 09.01.2023.
12.	Град Вршац Одељење за комуналне и стамбене послове и послове заштите животне средине - животна средина- Трг победе број 1 26300 Вршац	98/2022-IV-04 16.05.2022. 5/2023-IV-04 11.01.2023. 246/2025-IV-04 21.08.2025.
13.	НИС а.д. Нови Сад Народног фронта број 12 21000 Нови Сад	NM_444000/iz-do/2195/2022 12.04.2022. NM_444000/iz-do/233/2023 16.01.2023.
14.	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај Булевар Михајла Пупина 16 21000 Нови Сад	143-310-140/2022-03 10.05.2022. 143-310-140/2022-03 11.01.2023
15.	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Булевар Михајла Пупина 16 21000 Нови Сад	140-501-445/2022-05 04.05.2022. 140-501-445/2022-05 09.01.2023. 003523727 2025 09415 005 000 000 001 21.08.2025.
16.	Директорат цивилног ваздухопловства Скадарска 23, Београд 11070	4/3-09-0067/2022-0002 06.04.2022. 4/3-09-0070/2023-0002 16.03.2023. Бр4/4-10-0257/2025-0002 28.08.2025.
17.	Министарство грађевине саобраћаја и инфраструктуре Сектор за просторно планирање и урбанизам Немањина 22-26, 11000 Београд	350-01-00740/2022-11 08.04.2022. 350-01-00740/2022-11 15.03.2023.

Извештај о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације за ветропарк код насеља Уља на на животну средину

18.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Немањина 22-26 11000 Београд	350-00-00001/2023-09 25.01.2023.
19.	ЈП Пuteви Србије Булевар краља Александра број 282 11000 Београд	953-7069/22-2 19.05.2022. 953-53/23-1 20.01.2023. 953-17655/25-1 20.08.2025.
20.	"А1" д.о.о. Милутина Миланковића број 1ж, 11070 Нови Београд	28.09.2022. 09.01.2023.
21.	"ЦЕТИН", Омладинских бригада 90 11070 Нови Београд	101/235/22 23.08.2022
22.	СББ" српске кабловске мреже д.о.о. Булевар Пека Дапчевића 19 11000 Београд	0803/21/22 31.05.2022.
23.	ЈП Србијагас Трг слободе број 19 26310 Алибунар	06-01/1493 26.05.2022. 0601/185 17.01.2023. 06/01/878 18.03.2025.
24.	ЈП "Војводинашуме", Прерадовићева 2 21132 Петроварадин	1210/2 19.04.2022.
25.	ЈВП Воде Војводине Булевар Михајла Пупина број 25 21000 Нови Сад	II-450/4-22 16.01.2022. II-182/2-23 16.01.2023.
26.	„Инфраструктура железнице Србије“ а.д. Немањина број 6 11000 Београд	3/2022-746 24.05.2022. 3/2023-40 17.01.2023. 45/2025-83 20.08.2025.
27.	Републички хидрометеоролошки завод Кнеза Вишеслава број 66 11030 Београд	922-3-27/22 07.04.2022. 06-922-3-1/23-1 18.01.2023. 03-922-3-120/ 19.08.2025.
28.	Републички сеизмолошки завод Ташмајдански парк 66 11000 Београд	02-176/2022 07.04.2022. 02-23-1/2023 11.01.2023. 003509819 2025 40800 000 000 240 003 40 002 18.08.2025.
29.	Завод за заштиту природе Србије Јапанска број 35 11070 Нови Београд	021-2896/2 05.09.2022.

30.	Град Вршац Градска управа Одељење за просторно планирање, урбанизам, грађевинарство, инвестиције и капитална улагања	400-1-43/1/2022-IV-05 19.04.2022. 351-1-1/23 19.01.2023
31.	Град Вршац Градска управа Одељење за комуналне и стамбене послове и послове заштите животне средине	98/2022-IV-04 16.05.2022. 5/2023-IV-04 11.01.2023. 246/2025-IV-04 21.08.2025
32.	Транспортгас Радна јединица Панчево Димитрија Туцовића број 8 26000 Панчево	02-06-10/217-2 28.07.25. 02-06-6/85-1 20.03.2023.

Тражени услови и подаци, углавном, су достављени у законом прописаном року и дати су у прилогу Плана.

IV ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ИЗБОРОМ ИНДИКАТОРА

1. Општи циљеви стратешке процене

Општи циљеви Стратешке процене утицаја постављају оквир за дефинисање посебних циљева и избор индикатора којима ће се оценити њихова оствареност, у контексту очувања животне средине, као и спровођење принципа одрживог развоја кроз планска решења. Са становишта дугорочне организације коришћења, уређења и заштите простора, концепт одрживог развоја представља стратешку активност којом се дефинишу плански принципи и критеријуми заштите, средства и развој инструмената заштите животне средине.

Приликом израде планова, већина општих циљева везана је за планска документа вишег реда и услове које они диктирају, док се посебни циљеви дефинишу за конкретни разматрани простор, а односе се на специфичност, намену површина и др.

Општи циљ Стратешке процене представља одрживо коришћење простора на подручју које је у обухвату Плана, са циљем дугорочног обезбеђења услова за спровођење планских активности, усклађених са постојећим капацитетом животне средине, а имајући у виду приоритетне активности и значај спровођења активности које су предмет овог Плана.

С обзиром на то да су планови вишег реда Просторни План Републике Србије, Регионални просторни план АП Војводине и Просторни план општине Вршац, при дефинисању посебних циљева стратешке процене за предметни План, уважени су циљеви ових планова. Концепција и циљеви планова вишег реда су наведени у поглављу 1.2. Плански основ. Такође, уважени су и остали плански документи који су од значаја за ово планско подручје.

2. Посебни циљеви стратешке процене

Из општег циља Стратешке процене, наведеног у претходном поглављу, интегралне анализе стања животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине, дефинисани су посебни циљеви стратешке процене:

- обезбеђивање стандарда грађења и комуналног опремања у складу са принципима заштите животне средине, уз адекватну земљишну политику;
- рационално коришћење природних ресурса;

- заштита фауне (орнитофауне и хироптерофауне);
- заштита од буке (смањење изложености становништва повишеним нивоима буке);
- смањење потрошње необновљивих извора енергије;
- примена адекватних мера заштите ваздуха, воде и земљишта од загађења током реализације и функционисања планираних садржаја;
- превенција негативних прекограничних утицаја и поштовање свих предвиђених мера заштите од акцидената;
- микроклиматске промене;
- заштита културно историјске баштине;
- заштита насеља и становништва.

Даља разрада општег циља спроводи се кроз дефинисање посебних циљева и избор индикатора којима ће се оценити њихова оствареност, у контексту очувања животне средине, као и спровођење принципа одрживог развоја.

3. Избор индикатора стратешке процене

На основу дефинисаних посебних циљева врши се избор одговарајућих индикатора, валидних за оцену планских решења са становишта могућих штета у животној средини, као и за утврђивање мера превенције и мера смањења неповољних утицаја. Сврха њихове примене је у усмеравању планских решења ка остварењу циљева који се постављају.

Као инструменат за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова животне средине, као и сагледавање последица, индикатори су неопходни као улазни подаци за свако планирање (просторно, урбанистичко и др).

Имајући у виду обухват Плана, планиране садржаје, постојеће стање животне средине и дефинисане посебне циљеве Стратешке процене утицаја, извршен је избор индикатора, при чему се обрађивач стратешке процене утицаја ослонио на индикаторе УН за одрживи развој и индикаторе дефинисане Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине, али и на специфичне индикаторе за дати производни процес односно предметне објекте (ови индикатори су обележени са „*“).

Табела 8. Избор индикатора

Р.бр.	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	ИНДИКАТОРИ
	Заштита фауне	
1.	Заштита орнитофауне	Број потенцијално угрожених птица ¹
2.	Заштита хироптерофауне	Број потенцијално угрожених слепих мишева ²
	Заштита од буке	
3.	Смањење изложености становништва повишеним нивоима буке	Вредности интензитета буке ³
	Заштита квалитета ваздуха	
4.	Смањење нивоа емисије штетних материја у ваздуху	Емисија честица ⁴ SO ₂ и NO ₂
5.	Смањење степена изложености становништва загађеном ваздуху	Број дана када је прекорачена гранична вредност нивоа загађујућих материја у ваздуху
	Микроклиматске промене	
6.	Смањење потрошње необновљивих извора енергије	Повећање % удела обновљивих извора у производњи електричне енергије
	Управљање водама	
7.	Очување квалитета подземних вода изградњом водоводне мреже/бушењем бунара унутар комплекса	Снабдевеност комплекса водом/бушењем бунара

8.	Изградња интерне канализационе мреже	Комунална опремљеност локације
Заштита земљишта		
9.	Адекватно сакупљање и евакуисање уља из уљних трансформатора (каде за прихват)	Каде за прихват уља из трансформатора и мини биолошко постројење за пречишћавање отпадних вода
Заштита културно историјске баштине		
10.	Унапређење очувања и заштите непокретних културних добара	Заштита арх. налазишта
Заштита насеља и становништва		
11.	Обустављање непланске изградње	Израда планске документације
12.	Унапређење квалитета простора	Опремљеност локације адекватном инфраструктуром, визуелни идентитет простора

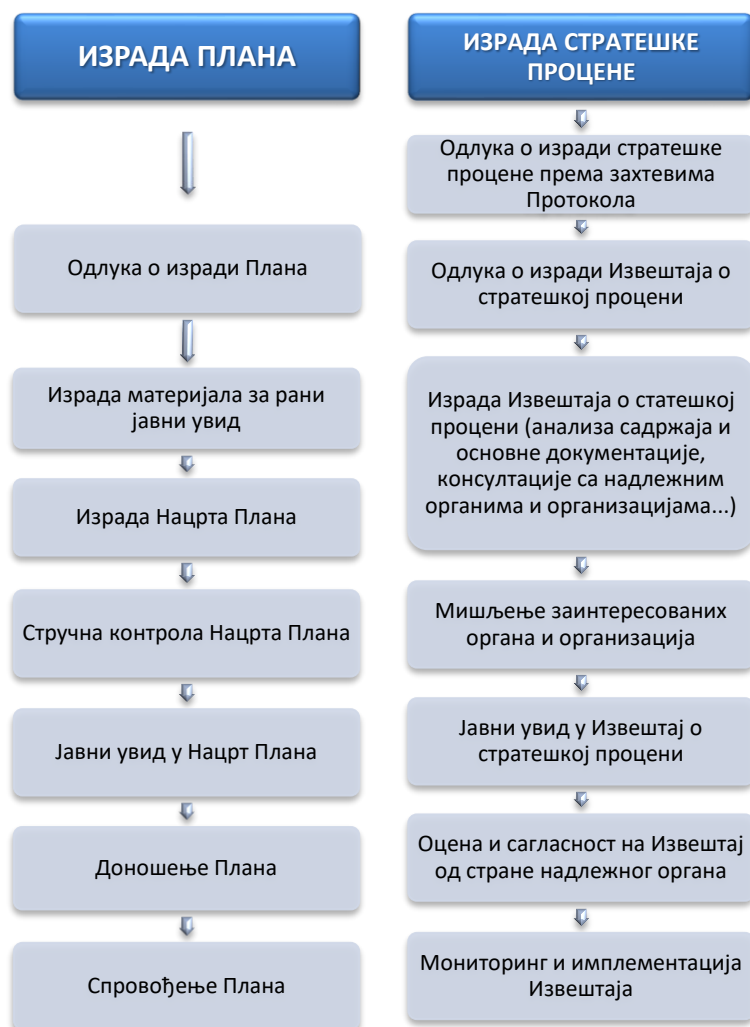
- ¹ Односи се на број потенцијално угрожених птица као последица рада ветрогенератора у току једне године;
- ² Односи се на број потенцијално угрожених слепих мишева као последица рада ветрогенератора у току једне године;
- ³ Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/2010);
- ⁴ Правилник о граничним вредностима емисије, начину и роковима мерења и евидентирања података („Службени гласник РС“, број 30/97 и 35/97 – исправка).

Подаци се прикупљају на разним нивоима, у следећим институцијама: статистичким заводима, заводима за јавно здравље и здравствену заштиту, хидрометеоролошким службама, геолошким и геодетским заводима, заводима за заштиту природе и споменика културе.

Проблем у практичној примени индикатора за оцену планских решења у случају израде овог Плана се огледа у чињеници да нису доступни систематизовани подаци и да нису вршења мерења одређених параметара животне средине, те да није утврђено нулто стање животне средине простора који је у обухвату овог Плана и да на предметном простору и у ширем окружењу не постоји континуитет у мониторингу животне средине.

4. Компатибилност циљева стратешке процене са циљевима плана

Стратешка процена је делимично интегрисана у планове и програме уколико се израђују у одвојеним фазама. Како би процедура израде Стратешке процене била потпуно интегрисана у процес планирања, неопходно је преплитање са процедуром израде плана или програма. Слика 6. приказује принцип којим се руководило при изради ова два елабората, односно приказана је веза између фаза израде Плана и Стратешке процене.

Слика 6. Везе између фаза израде Плана и Стратешке процене

Циљеви стратешке процене су, с обзиром на истовремену тј. паралелну израду ова два документа, у потпуности усаглашени са циљевима Плана.

У ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Стратешка процена се бави генералном и општом анализом и проценом могућих утицаја планираних решења заштите животне средине у Плану, при чему је акценат стављен на анализу планских решења, која доприносе заштити и подизању квалитета животне средине на посматраном простору и у непосредном окружењу.

Извештајем о стратешкој процени разматрају се питања и проблеми везани за заштиту животне средине, а који се односе на:

- утицај постојећих и планираних садржаја на природне ресурсе – воду, ваздух и земљиште;
- утицај постојеће и планиране инфраструктуре на животну средину;

- мере и услове заштите животне средине са освртом на утицај на орнитофауну и хиропротофауну.

У процесу одлучивања и усаглашавања планских решења и у поступку стратешке процене, потенцијала и ограничења у простору и животној средини, разматрани су следећи аспекти:

- природне карактеристике, постојеће стање и услови у простору;
- створене вредности, постојећа намена простора и досадашњи начин коришћења природних ресурса, као и планирано уређење дефинисано планским решењима;
- стање комуналне опремљености и уређености простора у обухвату Плана;
- стање и статус природних и културних добара;
- услови надлежних институција, добијени у поступку израде Плана и Извештаја о стратешкој процени;
- циљеви планског документа вишег хијерархијског нивоа и циљеви предметног планског документа.

С обзиром на то да Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину не прописује шта представљају варијантна решења Плана која подлежу стратешкој процени, разматрана су два могућа варијантна решења:

- **Варијанта 1** - да се План не усвоји;
- **Варијанта 2** - да се План усвоји и имплементира.

Евентуалне варијанте могле су се односити на избор адекватне локације, као и на избор најпогодније техничко-технолошке концепције производних процеса на предметном простору, што није предмет разматрања предметног Плана ни стратешке процене утицаја.

1. Приказ варијантног решења неусвајања плана

Варијантно решење у контексту не усвајања Плана може за последицу имати:

- недостатак мера и инструмената за управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин;
- непланску реализацију појединачних пројеката и делатности, као и неконтролисана и непланску узурпацију и деградацију простора;
- тенденцију угрожавања квалитета ваздуха, вода, земљишта и здравља становништва;
- непоштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине.

Табела 8. Процена утицаја сектора Плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у варијанти да се План не реализује

Сектор Плана	Постојеће активности	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Комплекс ветрогенератора са пратећим садржајима	Наставља се тренд коришћења искључиво фосилних горива који су уједно и значајни загађивачи основних чинилаца животне средине, посебно ваздуха у зимском периоду. Простор остаје неуређен са опасношћу од загађења подземних вода и подизања бесправних објеката.	0	0	0	0	0	-	0	0	0	-	-	0

Извештај о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације за ветропарк код насеља Улма на на животну средину

Саобраћајна инфраструктура	Неће доћи до изградње саобраћајне инфраструктуре и у том смислу подизања квалитета простора.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Водопривредна инфраструктура	Неће доћи до изградње водоводне и канализационе мреже и у том смислу заштите подземних вода и земљишта од загађења.	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	0	0
Електроенергетска инфраструктура	Неће доћи до изградње електроенергетске инфраструктуре и коришћења чистијих технологија у производњи електричне енергије.	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Телекомуникациона инфраструктура	Неће бити изградње телекомуникационе инфраструктуре и у том смислу подизања квалитета простора.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Заштита непокретних културних добара	Неће се спроводити мере заштите које доприносе очувању културног наслеђа и контролисаном коришћењу земљишта.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0
Заштита животне средине	Неће се спроводити мере заштите животне средине на предметној локацији. У ширем контексту, не очекује се смањење нивоа емисије штетних материја у ваздух.	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	-	-
+ укупно позитиван утицај; - укупно негативан утицај; 0 - неутралан утицај													

2. Приказ варијантног решења усвајања и имплементирања плана

Стратешком проценом су анализирана сва планска решења и извршено је идентификовање оних која, у одређеној мери, могу угрозити квалитет елемената животне средине, у фази реализације Плана. Акценат је стављен на анализу планских решења, која доприносе заштити животне средине и подизању квалитета живота на посматраном простору, те се у том контексту, анализирају могући утицаји планираних активности на животну средину и планске мере заштите, које ће потенцијалне негативне ефекте Плана довести на ниво прихватљивости, а који ће се вредновати у односу на дефинисане индикаторе.

Циљ израде Стратешке процене предметног Плана на животну средину је сагледавање могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и предвиђених мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире не стварајући конфликте у простору и водећи рачуна о капацитету животне средине на посматраном простору.

Табела 9. Процена утицаја сектора Плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у варијанти да се План реализује

Сектор Плана	Планом предвиђене активности	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Комплекс ветрогенератора са пратећим садржајима	Реализацијом фарме ветрењача биће започета примена савременог концепта коришћења алтернативних извора енергије, чиме ће бити остварена вишеструка корист у очувању и унапређењу квалитета животне средине.	0/-	0/-	0	+	+	+	0	0	0	+	+	+
Саобраћајна инфраструктура	Адекватноопремање и изградња саобраћајне инфраструктуре унапредиће квалитет простора.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+
Водопривредна инфраструктура	Изградња адекватне водоводне и канализационе мреже обезбедиће заштиту подземних вода и земљишта.	0	0	0	0	0	0	+	+	+	0	0	+
Електроенергетска инфраструктура	Предвиђена је изградња трафостанице, прикључно разводног постројења и електроенергетске мреже за прикључење ветропарка на систем.	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	+
Телекомуникациона инфраструктура	Предвиђено је прикључење на телекомуникациону мрежу за потребе планираног комплекса.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
Заштита непокретних културних добара	Предвиђене су адекватне мере за превенцију и заштиту постојећих и евентуално новооткривених археолошких налазишта.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Заштита животне средине	Предвиђене су адекватне мере заштите којима би се евентуални негативни утицаји планских решења свели у границе прихватљивости у оквиру којих се не би оптеретио капацитет простора.	0/+	0/+	0/+	0	0	+	+	+	+	+	+	+
+ укупно позитиван утицај; - укупно негативан утицај; 0 - неутралан утицај													

Разлози за избор најповољнијег варијантног решења

На основу члана 15. Закона о стратешкој процени утицаја обавезно је поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења. Резимирајући позитивне и негативне ефекте, у погледу варијанти Плана, може се констатовати следеће:

1. Варијанта да се План не донесе: наставља се тренд коришћења искључиво фосилних горива који су уједно и значајни загађивачи основних чинилаца животне средине, посебно ваздуха у зимском периоду.

2. Варијанта да се План донесе и имплементира: реализацијом ветропарка биће започета примена савременог концепта коришћења алтернативних извора енергије, чиме ће бити остварена вишеструка корист у очувању и унапређењу квалитета животне средине.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења и имплементирања предложеног Плана повољнија у односу на варијанту да се План не донесе.

Евалуација карактеристика и значаја утицаја планских решења

На основу дефинисаних правила коришћења простора у оквиру Плана, створиће се и услови за развој могућих комплементарних намена, садржаја и активности на планском подручју, уз поштовање основне намене и принципа одрживог развоја.

У претходној табели извршена је квалитативна експертска процена позитивних и негативних утицаја појединих сектора Плана на животну средину, у поређењу са ефектима варијанте да се План не примени. У наставку стратешке процене утицаја извршена је евалуација значаја, просторних размера и вероватноће утицаја планских решења предложене варијанте Плана на животну средину и елементе одрживог развоја.

Значај утицаја процењује се у односу на величину/интензитет утицаја (Табела 10) и просторне размере (Табела 11) на којима се може остварити утицај. Утицаји, односно ефекти, планских решења, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус за позитивне промене. Овај систем вредновања примењује се како на појединачне индикаторе утицаја, тако и на сродне категорије преко збирних индикатора.

Вероватноћа да ће се неки процењени утицај догодити у стварности такође представља важан критеријум за доношење одлука у току израде Плана. Вероватноћа утицаја оцењује се према скали приказаној у Табели 12.

Табела 10. Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величина утицаја	Ознака	Опис
Критичан	- 3	Јак негативан утицај
Већи	- 2	Већи негативан утицај
Мањи	- 1	Мањи негативни утицај
Нема или нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података или није примењиво
Позитиван	+ 1	Мањи позитивни утицај
Повољан	+ 2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+ 3	Јак позитиван утицај

Табела 11. Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја

Размере утицаја	Ознака	Опис
Регионални	Р	Могућ утицај у оквиру простора регије
Локални	Л	Могућ утицај у некој зони или делу територије плана

Табела 12. Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	утицај извесан
више од 50%	В	утицај вероватан
мање од 50%	М	утицај могућ

Вероватноћа утицаја може дакле бити од потпуно извесне (100%) до ситуације у којој је утицај готово невероватан. Ова чињеница је посебно важна јер тако одређено планско решење које генерално има изразито јак нпр. негативан утицај, у конкретном случају може бити потпуно невероватно па се самим тим његов утицај не може окарактерисати као стратешки значајан.

На основу критеријума процене величине и просторних размера утицаја планских решења на циљеве стратешке процене врши се евалуација значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева стратешке процене. Детаљан приказ планских решења дат је у Табели 13.

Имајући у виду да опште дефинисана планска решења обухватају и посебна планска решења, а са аспекта заштите животне средине односно циљева стратешке процене нема суштинске разлике у вредновању посебних циљева у односу на посебне циљеве стратешке процене, који се свакако свode на правила уређења и коришћења простора, у наредној анализи вреднована су због поједностављености поступка, посебна планска решења као област, а не свако појединачно.

Табела 13. Планска решења обухваћена стратешком проценом

Ознака	Планско решење
1	Изградња ветрогенератора
3	Опремање локације електроенергетском мрежом
4	Изградња саобраћајне инфраструктуре
5	Опремање локације телекомуникационом мрежом
6	Формирање заштитног зеленила у коридору приступног пута
7	Мере заштите непокретних културних добара
8	Програм уређења простора од интереса за одбрану земље и заштиту од елементарних непогода и других већих опасности
9	Програм заштите животне средине

Табела 14. Процена величине утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Области планских решења	Циљеви стратешке процене						
	1	2	3	4	5	6	7
Заштита природних ресурса	+3	+3	0	+1	+3	+1	+1
Заштита непокретних културних вредности	+1	+1	+3	0	0	0	+1
Заштита животне средине и здравља становништва	+2	+2	+2	+2	+2	+1	+2
Реконструкција и изградња саобраћајне инфраструктуре	+2	+1	0	+1	0	+1	+1
Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре	+3	+1	0	0	+2	+3	+2
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса несрећа и ратних дејстава	+2	+2	+2	+1	+1	+1	+1

Табела 15. Процена просторних размера планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Области планских решења	Циљеви стратешке процене						
	1	2	3	4	5	6	7
Заштита природних ресурса	Р	Р	-	Л	Р	Л	Л
Заштита непокретних културних вредности	Л	Л	-	-	-	-	Л
Заштита животне средине и здравља становништва	Л	Р	Р	Р	П	Л	Л
Реконструкција и изградња саобраћајне инфраструктуре	Л	Л	Л	Л	-	Л	Л
Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре	Р	Р	Л	-	Р	Р	Р
Заштита од природних и техничко-технолошких несрећа и ратних дејстава	Л	Л	Л	-	-	Л	Л

Табела 16. Процена вероватноће утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Области планских решења	Циљеви стратешке процене						
	1	2	3	4	5	6	7
Заштита природних ресурса	В	В	М	М	В	В	В
Заштита непокретних културних вредности	М						
Реконструкција и изградња саобраћајне инфраструктуре	М					М	М
Заштита животне средине и здравља становништва	В	В			В	В	В
Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре	И		В	В	М	М	В
Заштита од природних и техничко-технолошких несрећа и ратних дејстава	М	М	М	М	М	И	И

Кумулативни и синергетски ефекти

У складу са чланом 15. Закона о стратешкој процени утицаја, стратешка процена треба да обухвати и процену кумулативних и синергетских ефеката.

Значајни ефекти могу настати као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности на подручју Плана.

Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат.

Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја.

У табели 18, на основу вредновања, извршена је анализа кумулативних и синергетских утицаја планских решења на основу дефинисаних правила у табели 17.

Табела 17. Вредновање карактеристика утицаја Плана

Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Природа утицаја	Интензитет активности у простору	Трајање (временска димензија)	Просторна димензија
Позитиван(+) Негативан (-) Неутралан(Н)	Известан(И) Могућ (М) Није могућ (НМ)	Кумулативан (К) Кумулативан-синергијски (КС) Синергијски (СИ) Појединачан-спорадичан (ПС)	Јак позитиван (ЈП) Позитиван (П) Мањи негативан (МН) Негативан (НГ)	Краткорочан (Кр) Средњорочан (Ср) Дугорочан (Др)	Локални (Л) Регионални (Рег) Национални (Нац)

Табела 18. Идентификација могућих кумулативних и синергетских ефеката

ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ		Идентификација и евалуација значајних утицаја	Образложење
1.	Изградња ветрогенератора	П/М/К/ЈП/Д/Н	Очекују се повољне промене квалитета животне средине у ширем контексту, дуготрајног карактера, које се могу позитивно одразити на смањење концентрације загађујућих материја у ваздуху и смањењу степена изложености становништва загађеном ваздуху. Просторном диспозицијом ветрогенератора у потпуности су избегнути утицаји буке на околна насеља.
2.	Опремање локације електроенергетском мрежом	П/М/КЦ/ЈП/Д/Р	Вероватни су дуготрајни позитивни ефекти на укупан квалитет предметног простора у смислу његовог адекватног опремања.
3.	Изградња саобраћајне инфраструктуре	П/М/КЦ/ЈП/Д/Р	Вероватни су дуготрајни позитивни ефекти на укупан квалитет предметног простора у смислу његовог адекватног опремања.
4.	Опремање локације телекомуникационом мрежом	Н/М/К/Н/Д/Р	Вероватни су дуготрајни позитивни ефекти у смислу његовог адекватног опремања.
5.	Формирање заштитног зеленила у коридору приступног пута	П/М/КЦ/П/Д/Л	Очекују се позитивни ефекти на предеоне карактеристике.
6.	Мере заштите непокретних културних добара	НМ/К/П/Д/Л	Могућу су значајни позитивни ефекти планских мера заштите на непокретна културна добра
7.	Програм уређења простора од интереса за одбрану земље и заштиту од елементарних непогода и других већих опасности	П/М/К/П/Д/Л	Могућу су значајни позитивни ефекти планских мера заштите на укупан квалитет предметног простора.
8.	Програм заштите животне средине	П/М/КЦ/ЈП/Д/Р	Дефинисане мере заштите животне средине утицаће на остваривање већине циљева стратешке процене утицаја. Дефинисање мера заштите и за планска решења чији утицај није оцењен као стратешки значајан, додатно ће допринети очувању свих аспеката животне средине на локацији и њеном окружењу и биће у функцији реализације циљева одрживог развоја. Спровођењем планираних мера заштите животне средине, потенцијално негативни ефекти плана биће доведени у границе прихватљивости у којима капацитет простора неће бити оптерећен.

Резимирајући утицаје Плана на животну средину и елементе одрживог развоја закључује се да ће већина утицаја планских решења имати позитиван утицај на конкретан простор и његово шире окружење. Мањи негативни утицаји које је могуће очекивати реализацијом планских решења су ограниченог интензитета и просторних размера, што је потврђено кроз вишекритеријумску евалуацију планских решења у оквиру стратешке процене утицаја на животну средину.

Посматрајући дефинисане циљеве стратешке процене могу се очекивати следећи утицаји Плана на животну средину:

1) УТИЦАЈ НА ОРНИТОФАУНУ И ХИРОПТЕРОФАУНУ

На основу анализе и доступних података, и према условима Покрајинског завода за заштиту природе дате су следеће обавезе.

- Обавезује се инвеститор да у поступку израде техничке документације, изради студију процене утицаја ветрогенератора на планираном ветрогенераторском постројењу на животну средину, са посебно обрађеним делом утицаја планираног ветрогенераторског постројења на птице и слепе мишеве и након тога поднесе на увид и мишљење Покрајинском заводу за заштиту природе. Прикупљање података за студију мора да траје најмање годину дана. Студија мора да садржи приказ података о:
 - свим врстама птица и слепих мишева које се појављују на предметном подручју и окружењу у периоду мониторинга од најмање једне године;
 - међународном и националном статусу угрожености и заштите сваке врсте;
 - бројности популација сваке врсте;
 - сезонским променама бројности у периоду мониторинга;
 - правцима дневно-ноћних и сезонских миграција;
 - локацијама репродукције;
 - локацијама заустављања у периоду сеобе;
 - локацијама зимовања;
 - могућим значајнијим утицајима ветрогенератора на птице и слепе мишеве и опис мера предвиђених у циљу спречавања смањења и отклањања сваког значајнијег штетног утицаја ветрогенератора на птице и слепе мишеве.

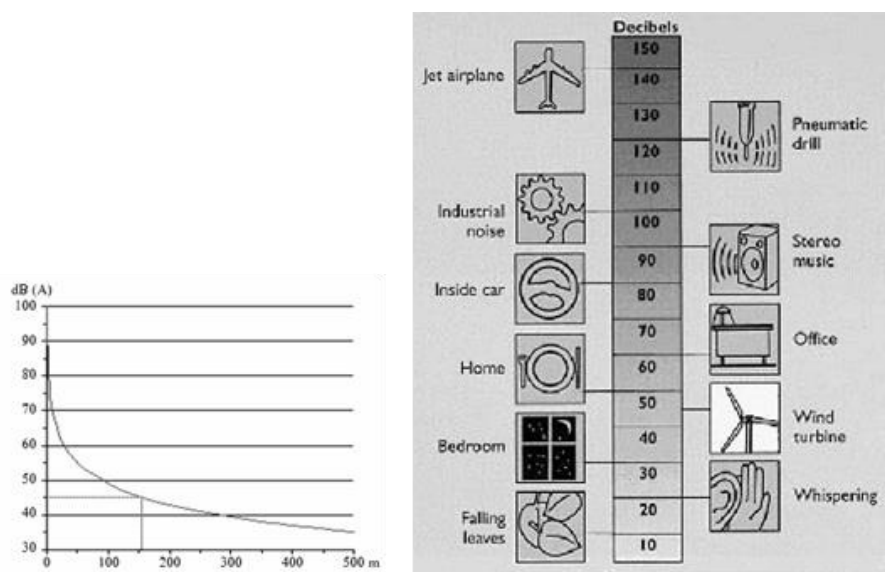
Покрајински завод за заштиту природе ће, у зависности од резултата приказаних у предметној студији, утврдити додатне мере присутних заштићених природних добара.

2) УТИЦАЈ НА КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА

Применом једног од основних принципа концепта одрживог развоја, коришћење обновљивих / алтернативних извора енергије, односно применом чистих технологија каква је енергија ветра, подстиче се смањење употребе фосилних горива. Обзиром да коришћење фосилних горива за производњу електричне енергије са више аспеката утиче на загађење животне средине, коришћење енергије ветра у производњи електричне енергије има вишеструке позитивне ефекте на квалитет ваздуха односно животне средине. Овај позитиван утицај унапређења животне средине је уочљив и у ширем контексту, што превазилази просторне оквире предметног Плана.

3) УТИЦАЈ НА ИНТЕНЗИТЕТ БУКЕ

Ветрогенератор, као еколошки чист извор енергије, може имати и неке негативне последице на околину. Ветротурбина при раду генерише одређен ниво буке и вибрација. Колику буку може генерисати један савремен ветрогенератор може се проценити на слици 7.

Слика 7. Интензитет буке савременог ветрогенератора у функцији растојања

Проблем буке, који се често истиче као најозбиљнији негативан утицај рада ветрогенератора на околину изражен је код старијих конструкција. Код савремених ветрогенератора, употребом тзв „optispeed“ генератора, постигнута је константност угаоне брзине ветротурбине (типично је 16 об/мин) у широком опсегу брзина ветра, па је једна од последица знатно смањење нивоа буке и вибрација.

Поред снаге и димензија ветрогенератора, посебно важан аспект сагледавање интензитета буке је просторни аспект. Бука коју проузрокује ветрогенератор смањује се са повећањем удаљености од ветрогенератора.

С обзиром да се приликом диспозиције ветрогенератора у Плану водило рачуна о аспектима могућих утицаја буке од ветрогенератора (куће које су на најмањем растојању од најближих ветрогенератора удаљене су више од једног километра), може се закључити да су очекивани нивои буке од ветрогенератора, у односу на околне садржаје, испод законски прописаних нивоа. У том контексту, планска диспозиција ветрогенератора је веома повољна и нема значајних негативних утицаја на околину.

4) УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ДАТОГ ПРОСТОРА

У контексту визуелног изгледа предметне локације, констатовано је да реализација ветрогенераторског поља позитивно утиче на стварање визуелног идентитета простора. Поред тога, с обзиром да ће изградња ове ветроелектране бити још један у низу пројеката ове врсте на територији општине Вршац и насељу Улма, што ће бити интересантно великом броју људи, локална самоуправа општине Вршац могла би искористити ту чињеницу за иницирање развоја туристичке понуде општине и у том контексту усмерити свој развој у будућности. Поред тога, реализација планских поставки и самог пројекта позитивно ће утицати кроз привођење локације предвиђеној намени, што ће онемогућити евентуалну бесправну изградњу или узурпацију простора за неке друге активности, које могу имати и штетан утицај на квалитет животне средине.

5) КАРАКТЕР НАВЕДЕНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Проценом утицаја Планом предвиђених активности на животну средину уочава се усклађивање урбанистичког развоја са условима природног окружења. Еколошки фактори у простору чине веома сложен систем јер се узајамно условљавају и мењају, а њихова интеракција готово увек има реверзибилни карактер.

Предвиђене мере и активности, које ће обезбедити одрживи развој овог подручја, имаће кумулативно дејство у погледу заштите природних ресурса.

Кумулативни и синергетски ефекти настају као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности у подручју Плана. Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат. Као пример се може навести загађивање вода или пораст нивоа буке. Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја. Синергетски ефекти се најчешће манифестују код људских заједница и природних станишта. Кумулативни и синергетски ефекти предметног плана су делом идентификовани у табели 18.

VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. Приказ коришћене методологије

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинисани су основни методолошки приступ и садржај Извештаја о стратешкој процени.

Стратешка процена је процес који се врши над планским документом, анализирајући додатно и остале расположиве податке, као што су статистички подаци и други подаци, добијени за потребе израде Плана и Стратешке процене, као и валоризацијом стања на терену.

У предметној Стратешкој процени су анализирана сва планска решења и мере заштите, извршена је синтезна процена њихових утицаја и интеракција са утицајима из окружења на природне ресурсе и живи свет, као и на животну средину, а на основу утврђених валидних параметара дат је предлог адекватних превентивних и санационих мера заштите животне средине, у контексту реализације концепта одрживог развоја овог подручја.

Примењени метод рада заснива се на континуираном поступку усаглашавања процеса планирања са процесом идентификације проблема, предлога решења за спречавање и ублажавање, односно предлога мера заштите животне средине у свим фазама израде и спровођења планског документа. Методологија се базира на поштовању Закона о заштити животне средине, а пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, који утврђује услове, начин и поступак процењивања утицаја појединих садржаја Плана на животну средину.

Примењени метод поштује наведене опште методолошке принципе и спроводи се у неколико фаза:

1. најпре се утврђују полазне основе стратешке процене, које обухватају: дефинисање предмета као и просторног обухвата Стратешке процене, циљеве и метод рада, правног, планског и документационог основа;
2. анализа постојећег стања и стања квалитета чиниоца животне средине, анализираних кроз природне услове (вредновање квалитета ваздуха, земљишта, вода, угроженост буком итд);
3. затим се врши процена могућег утицаја на животну средину на основу квантификације појединих елемената животне средине, научних сазнања, података објављених у литератури, другим студијама, искустава других земаља и сл;
4. након тога предлажу се мере за спречавање и ограничавање штетних утицаја у току спровођења и реализације Плана, мере за унапређење стања животне средине, мере за праћење стања животне средине, које обухватају предлог

индикатора за праћење стања животне средине и по потреби успостављање нових мерних тачака.

Не улазећи у детаљније елаборирање појединих фаза, потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности и никако се не сме запоставити у поступку интегралног планирања заштите и очувања квалитетне животне средине.

Ограничења у спровођењу предложеног метода, посебно у фази приказа постојећег стања, је недостатак квантификованих података за поједине параметре животне средине у обухвату Плана, као и података о привредним субјектима на предметном простору.

2. Тешкоће при изради стратешке процене утицаја на животну средину

У току израде Стратешке процене, поред недостатака одговарајућих смерница и упутстава, обрађивач се сусрео и са проблемом веома скромног информационог система о животnoj средини на посматраном подручју, као и са непостојањем података о стању параметара животне средине. Такође, за простор који је у обухвату овог Плана као и непосредно окружење није формиран локални регистар извора загађивања. Информациона основа која је коришћена за Стратешку процену, највећим делом је преузета из достављене документације за потребе израде Плана.

Основну тешкоћу у спровођењу стратешке процене и изради Извештаја о стратешкој процени представљао је недостатак званичне, детаљно прописане јединствене методологије, на нивоу Правилника. Имајући у виду да је Закон о планирању и изградњи имао неколико измена и допуна од 2009. године када је донет, у односу на Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину (који уређује израду стратешких процена, поред осталих и за просторне и урбанистичке планове, на животну средину), а који је имао једну измену и допуну 2010. године (прва верзија закона је донета 2004. године), уочљива је неразвијеност методологије израде стратешких процена, паралелно са методологијом израде просторних и урбанистичких планова, што се одразило на квалитет стратешке процене које прати процедуру израде и доношења овог Плана.

Такође, тешкоћа при изради стратешке процене утицаја на животну средину огледа се и у раздвајању питања која су у домену (детаљне) процене утицаја на животну средину у односу на стратешке процене утицаја планских докумената на животну средину. Европске препоруке су да стратешка процена не треба да улази у претерану квантификацију, да је њена суштина у вредновању и поређењу алтернатива/опција са аспекта могућих значајних утицаја на животну средину, да је нагласак, када се ради о карактеру утицаја, на кумулативним и синергијским ефектима, да се спроводи једино за програме и планове јавног карактера итд.

VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

Начини одлучивања по питањима заштите животне средине зависе од низа фактора, а првенствено од значаја позитивних и негативних утицаја планских решења на здравље људи, социјални и економски развој и животну средину.

Предметним Планом нису разрађивана и предложена варијантна решења, те нису вршене стратешке одлуке у смислу избора најпогодније варијанте. Планом је дато решење адекватно планираној намени простора, у обиму које дозвољавају прописане мере заштите, те су дата решења усклађена са заштитом животне средине.

Утврђени су основни критеријуми просторног уређења, коришћења природних ресурса и мере заштите животне средине.

Процес процене утицаја планских решења на животну средину вршен је паралелно са поступком израде Нацрта Плана.

Пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о стратешкој процени, орган надлежан за припрему Плана обезбеђује учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени. Орган надлежан за припрему Плана обавештава јавност о начину и роковима увида у садржину Извештаја и достављање мишљења, као и о времену и месту одржавања јавне расправе, у складу са Законом којим се уређује поступак доношења Плана. Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинише учешће заинтересованих органа и организација, који могу да дају своје мишљење током 30 дана јавног увида.

Орган надлежан за припрему Плана израђује извештај о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности, који садржи сва мишљења о Извештају о стратешкој процени, као и мишљења датих у току јавног увида и јавне расправе о Плану.

Извештај о стратешкој процени доставља се заједно са извештајем о стручним мишљењима и јавној расправи општинском органу надлежном за заштиту животне средине на оцењивање. На основу ове оцено, орган надлежан за заштиту животне средине даје своју сагласност на Извештај о стратешкој процени, у року од 30 дана од дана пријема захтева за оцењивање.

После прикупљања и обраде свих мишљења, на основу којих се формира финална верзија Плана, орган надлежан за припрему Плана доставља Извештај о стратешкој процени заједно са Планом надлежном органу на одлучивање.

VIII МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

Стратешком проценом су вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих се може доћи имплементацијом Плана, а Извештајем о стратешкој процени су предложене мере за смањење негативних утицаја на животну средину, које су уграђене у плански документ.

У смислу превентивних мера, инвеститори су обавезни да за све објекте који могу имати негативног утицаја на животну средину, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, израде Студију о процени утицаја на животну средину. Поред наведене Уредбе, област процене утицаја пројеката је регулисана и Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину, као и другим прописима из ове области.

1. Мере заштите природних добара

На подручју обухвата Плана не налазе се заштићена подручја.

На подручју обухвата Плана детаљне регулације за изградњу ветропарка код насеља Уља нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, утврђених еколошки значајних подручја и еколошких коридора од међународног значаја еколошке мреже Републике Србије.

Ради заштите природних вредности и биодиверзитета, потребно је применити следеће мере заштите:

- У поступку израде пројектне документације обавезна је израда студију утицаја ветрогенератора на планираном ветрогенераторском пољу на птице и слепе мишеве. Прикупљање података за студију мора да траје најмање годину дана, а студија мора да садржи приказ података о:
 - свим врстама птица и слепих мишева које се појављују на предметном подручју и окружењу у периоду мониторинга од најмање једне године;
 - међународном и националном статусу угрожености и заштите сваке врсте;
 - бројности популација сваке врсте;
 - сезонским променама бројности у периоду мониторинга;
 - правцима дневно-ноћних и сезонских миграција;
 - локацијама репродукције;
 - локацијама заустављања у периоду сеобе;
 - локацијама зимовања;
 - могућим значајнијим утицајима ветрогенератора на птице и слепе мишеве;
 - опис мера превиђених у циљу спречавања, смањења и отклањања сваког значајнијег штетног утицаја ветрогенератора на птице и слепе мишеве.
- Елисе ветрогенератора обележити у складу са прописима;
- У циљу заштите миграторних врста, неопходно је обезбедити континуално праћење прелаза птица и слепих мишева изнад територије коју заузима ветропарк;
- Основе стуба сваког ветрогенератора изградити и обезбедити у бетонском лежишту и на такав начин да се испод њих не могу закопати сисари који воде подземан начин живота, гмизавци и животиње, које су потенцијалан плен птица грабљивица;
- Забрањено је уношење инвазивних врста биљака за формирање зеленила унутар подручја ветропарка: јасенолистог јавора (*Acer negundo*), киселог дрвета (*Ailanthus glandulosa*), багремца (*Amorpha fruticosa*), западног копривића (*Celtis occidentalis*), пенсилванијског длакавог јасена (*Fraxinus pennsylvanica*), дафине (*Eledgnus angustifolia*), трновца (*Gleditsia triacanthos*), живе ограде (*Lycium halimifolium*), петолистог бршљана (*Polygonum insertum*), касне сремзе (*Prunus serotina*), јапанске фалопије (*Fallopia japonica*), багрема (*Rubia pseudocastanea*) и сибирског бреста (*Ulmus pumila*);
- Уколико се у току обављања радова наиђе на геолошка или палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла да представљају природну вредност, налазач је дужан да их пријави Министарству заштите животне средине у року од осам дана од дана проналаска, и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе, до доласка овлашћеног лица.

2. Заштита непокретних културних добара

Према условима надлежног Завода за заштиту споменика културе Панчево, са становишта заштите непокретних културних добара која уживају претходну заштиту, могућа је изградња планираних садржаја под следећим условима:

- Инвеститор је дужан да обезбеди средства за вршење претходних археолошких рекогносцирања предметног простора;
- Инвеститор и извођач радова су обавезни да благовремено, пре почетка пријаве радова код надлежног органа, обавесте Завод за заштиту споменика културе у Панчеву, о почетку земљаних радова, ради регулисања обавеза Инвеститора везаних за послове из претходне тачке и благовремене припреме динамике и потреба за спровођење рекогносцирања;
- ако се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и о томе обавести надлежни Завод у Панчеву, као и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети, тј. да се сачува на месту и у положају у ком је откривен, а све у складу са Законом о културним добрима, члан 109. Став 1.

Увидом и литературу и документацију Завода, као и досадашњим археолошким рекогносцирањем и археолошким истраживањима, на простору предвиђеним за ветропарк, у атару насеља Улма и Влајковац, констатоване су следеће зоне од археолошког значаја са великим бројем локалитета са археолошким садржајем - добра под претходном заштитом на основу члана 27. Закона о културним добрима:

- у Атару насељеног места Улма налазе се следећа заштићена подручја:

Зона I обухвата потес Горње ливаде. Дугачка лесна гред се протеже у правцу исток запад у подножју Уљманских винограда. У оквиру археолошке зоне до сада је констатовано пет локалитета са археолошким значајем, који су, уствари, низ узвишења и хумки.

Зона III источно од потеса Суве њиве. Локалитет са археолошким садржајем распоређени су по узвишеним обалама јаруге правца пружања север југ.

Зона IV се протеже између потеса Њиве до Уљмана и Њиве до Избишта. Локалитет на потесу Буцкалова одаја (потес код детелине) – јужно од Уљме, протеже се обалама јаруге у правцу север – југ. Заштитним археолошким ископавањима 2017/2018 године, дуж десне (уљманске) обале јаруге, констатовано је насеље из периода средњег века (12. и 13. век) са полуукопаним кућама(полузеमुницама) приближно кружне основе, у оквиру којих су констатовани фрагменти керамичког посуђа, животињских костију, као и кружне калотасте пећи. На левој страни обале јаруге, која се протеже јужно од Уљме у правцу ка северу. Заштитним археолошким ископавањима 2017/2018 године, леве(избиштанске) обале јаруге, констатовано је наслеђе из периода бронзаног доба.

Зона V на потесу Селиште. Зона обухвата низ локалитета са археолошким садржајем-хумки.

Зона VI на потесу Позјалов, протеже се у правцу исток запад. Констатовано више локација са археолошким садржајем, како хумкама (могила и кота), тако и на греди дуж Доњих ливада.

Зона VII обухвата три потеса: Забрег, Мале баре и Моравица. Локалитет са археолошким садржајем констатовани на коповима циглана, у економском дворишту ШД Оглед (у Уљманском атару) и на три хумке (у атару Влајковца).

3. Општи услови и мере заштите од елементарних непогода, акцидентних ситуација и ратних дејстава

Законом о ванредним ситуацијама установљене су обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама. Одредбе овог закона односе се, поред осталог и на успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко-технолошким несрећама – удесима и катастрофама.

Заштита од елементарних непогода подразумева планирање простора у односу на могуће природне и друге појаве које могу да угрозе здравље и животе људи или да проузрокују штету већег обима на простору за који се План ради, као и прописивање мера заштите за спречавање елементарних непогода или ублажавање њиховог дејства. Подручје обухваћено Планом може бити угрожено од: земљотреса, метеоролошких појава - атмосферског пражњења, олујних ветрова, града, пожара, техничко-технолошких несрећа/акцидената, ратних разарања.

Подручје у обухвату Плана се налази у зони VII - VIII, што значи да је могућ силан односно штетан *земљотрес*. Мере заштите подразумевају строгу примену грађевинско-техничких прописа при пројектовању и утврђивању врсте материјала за изградњу или

реконструкцију објеката. Обавезно је уважити могуће ефекте за наведене степене сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали ЕМС-98, како би се максимално предупредиле могуће деформације објеката под сеизмичким дејством.

Заштита објеката од атмосферског пражњења обезбеђује се извођењем громобранске инсталације у складу са одговарајућом законском регулативом.

Град Вршац се налази у изразито ветровитом делу АП Војводине. Као метеоролошка појава често угрожава људе и њихова материјална добра директним и индиректним путем. *Олујни ветрови* могу да доведу до знатних оштећења на крововима кућа, прозорима и возилима. Могу изазвати ломљење грана дрвећа, на путевима је отежано кретања, а у зимском делу године се јављају сметови и наноси. Основне мере заштите од ветра су дендролошке мере које подразумевају планирање ветрозаштитних појасева одговарајуће ширине уз саобраћајнице, радне зоне у атару, канале, као и за заштиту пољопривредног земљишта.

У оквирним границама предметног Плана, а унутар заштитне зоне од 500 m, налазе се лансирне (противградне) станице, са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете, које спадају у 1. категорију експлозивних материја. Приликом израде Плана, потребно је испоштовати одредбе Уредбе о утврђивању локација метеоролошких и хидролошких станица државних мрежа и заштитних зона у околини тих станица, као и врстама ограничења које се могу увести у заштитним зонама („Сл. гласник РС“, број 34/2013).

Табела 19. Лансирне (противградне) станице у границама Плана

Р.б.	Назив лансирне станице	Гаус Кригерове координате		Н (mm)	Општина/Град
		Х	У		
1	182 - Уља	4985706	7511316	110	Вршац

Настајање *пожара*, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Узроци избијања пожара (на отвореном и затвореном простору) могу настати услед људске непажње, атмосферског пражњења (муња, гром), топлотног деловања сунца, експлозије и техничких разлога. Изграђеност саобраћајница на територији општине је задовољавајућа што подразумева благовремену интервенцију на гашењу. Мере заштите од пожара обухватају урбанистичке и грађевинско-техничке мере заштите.

Активности и мере заштите од пожара обезбедиће се:

- поштовањем прописа при пројектовању и градњи објеката (удаљеност између објеката, услови складиштења лако запаљивих течности, гасова и експлозивних материја и сл.);
- градњом и реконструкцијом саобраћајница према датим правилима (потребне минималне ширине, минимални радијуси кривина и сл.);
- одговарајућим капацитетом водоводне мреже, тј. обезбеђивањем проточног капацитета и притиска за ефикасно гашење пожара;
- обезбеђивањем приступног пута за ватрогасна возила у складу са одредбама Правилника о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара („Службени лист СРЈ“, бр. 8/95).

Планирани објекти морају имати адекватно изведене инсталације за заштиту објеката од пожара, у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС“, број 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18 – др. закон), Правилником о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара („Службени лист СФРЈ“, број 74/90), Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Службени лист СРЈ“, број 11/96), Правилником о техничким

нормативима за заштиту од статичког електрицитета („Службени лист СФРЈ“, број 62/73), Правилником о техничким мерама за погон и одржавање електроенергетских постројења и водова („Службени лист СРЈ“, број 41/93), Правилником о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења од пренапона („Службени лист СФРЈ“, бр. 7/71 и 44/76), Правилником о техничким нормативима за уземљење електроенергетских постројења називног напона изнад 1000 V („Службени лист СРЈ“, број 61/95), Правилником о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Службени лист СФРЈ“ број 53/88 и 54/88 и „Службени лист СРЈ“, број 28/95) и одговарајућих подзаконских аката.

Заштита од ратних дејстава

Министарство одбране нема посебних услова за прилагођавање планског документа потребама одбране земље.

Мере од интереса за цивилно ваздухопловство

Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије у обухвату плана нема објекте од значаја за цивилни ваздушни саобраћај, те из тих разлога Директорат нема услова који би се користили приликом израде овог планског документа.

IX СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

План детаљне регулације за „ветропарк код насеља Уља“ представља основ за издавање информације о локацији и локацијских услова за трафостаницу, ПРП, ветрогенераторско постројење којим су обухваћени стубови ветрогенератора и припадајући инфраструктурни објекти у функцији ветрогенераторског постројења.

Прописује се обавезна израда Урбанистичких пројеката за трафостаницу (ТС) и прикључно раздвојно посторијење (ПРП), као и за далековод одређеног напонског нивоа, за прикључење ТС на преносни систем, преко ПРП-а, а све у складу са условима оператора преносног система.

Процена утицаја пројеката на животну средину

Чланом 3. Закона о процени утицаја на животну средину дефинисано је да су: „Предмет процене утицаја пројекти који се планирају и изводе, промене технологије, реконструкције, проширење капацитета, престанак рада и уклањање пројеката који могу имати значајан утицај на животну средину.

Предмет процене утицаја су и пројекти који су реализовани без израде студије о процени утицаја, а немају одобрење за изградњу или се користе без употребне дозволе - у даљем тексту Процена утицаја затеченог стања.

Процена утицаја врши се за пројекте из области индустрије, рударства, енергетике, саобраћаја, туризма, пољопривреде, шумарства, водопривреде, управљања отпадом и комуналних делатности, као и за пројекте који се планирају на заштићеном природном добру и у заштићеној околини непокретног културног добра.“

У складу са наведеним Законом и одредбама Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката, за које се може захтевати процена утицаја на животну средину инвеститори су дужни да се обрате, пре подношења захтева за издавање одобрења за изградњу објеката са Листе II, надлежном органу. Надлежни орган ће одлучити о потреби израде студије о Процени утицаја на животну средину, односно донети Решење о потреби изради или ослобађању од израде студије.

Поступак процене утицаја треба спровести по фазама у поступку процене утицаја, како је то прописано поменутиим Законом. Начелни садржај студије о Процени утицаја на

животну средину прописан је чланом 17. поменутог Закона, а егзактан обим и садржај студије се одређује одговарајућим решењем од стране надлежног органа.

За предметни комплекс утврђена је неопходност израде Студије утицаја Пројекта на животну средину.

X ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Успостављање система мониторинга је један од приоритетних задатака како би се све предложене мере заштите животне средине у Плану могле успешно имплементирати у пракси. Програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана садржи, према Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину следеће:

- 1) Опис циљева Плана;
- 2) Индикаторе за праћење стања животне средине;
- 3) Права и обавезе надлежних органа;
- 4) Поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја.

Програм праћења стања животне средине може бити саставни део постојећег програма мониторинга који обезбеђује орган надлежан за заштиту животне средине.

1. Опис циљева Плана

Општи циљ за подручје обухваћено Планом је **постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивање његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању створеним и природним вредностима, омогућавање дугорочног економског развоја и стварање услова за заштиту, уређење и изградњу.**

Општи циљ разрађен је кроз следеће посебне циљеве:

- заштита фауне;
- заштита од буке;
- заштита квалитета ваздуха;
- микроклиматске промене;
- управљање водама;
- заштита земљишта;
- заштита културно историјске баштине;
- заштита насеља и становништва.

2. Индикатори за праћење стања животне средине

Мониторинг стања животне средине врши се систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине, које обухвата праћење природних фактора, односно промене стања и карактеристика животне средине.

Имајући у виду обухват Плана, планиране садржаје, постојеће стање животне средине и дефинисане посебне циљеве Стратешке процене утицаја, извршен је избор индикатора, при чему се обрађивач стратешке процене утицаја ослонио на индикаторе УН за одрживи развој и индикаторе дефинисане Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине али и на специфичне индикаторе за дати производни процес односно предметне објекте (ови индикатори су обележени са „*“). Индикатори који су одговарајући за предметни простор су:

- број потенцијално угрожених птица;
- број потенцијално угрожених слепих мишева;

- вредности интензитета буке;
- емисија честица SO₂ и NO₂;
- број дана када је прекорачена вредност нивоа загађујућих материја у ваздуху;
- повећање удела обновљивих извора у производњи електричне енергије;
- снабдевеност комплекса бодом/бушењем бунара;
- комунална опремљеност локације;
- каде за прихват уља из уљних трансформатора и мини биолошко постројење за пречишћавање отпадних вода;
- заштита археолошких налазишта;
- израда планске документације;
- опремљеност локације адекватном инфраструктуром, визуелни идентитет простора.

Имајући у виду обухват Плана, постојеће и будуће садржаје, као и могућа загађења, мониторинг се односи на:

- орнитофауну и хироптерофауну;
- квалитет земљишта;
- ниво буке.

Мониторинг орнитофауне и хироптерофауне

Обавезује се инвеститор да у поступку израде техничке документације, изради студију процене утицаја ветрогенератора на планираном ветрогенераторском постројењу на животну средину, са посебно обрађеним делом утицаја планираног ветрогенераторског постројења на птице и слепе мишеве и након тога поднесе на увид и мишљење Покрајинском заводу за заштиту природе. Прикупљање података за студију мора да траје најмање годину дана.

Покрајински завод за заштиту природе ће, у зависности од резултата приказаних у предметној студији, утврдити додатне мере присутних заштићених природних добара.

Мониторинг квалитета земљишта

Контрола квалитета земљишта спроводи се у складу са Законом о заштити земљишта и пратећом законском регулативом.

Заштиту земљишта од потенцијалне деградације обезбедити адекватним одвођењем отпадних вода, као и предузимањем превентивних мера при претакању или претовару материја које имају загађујући карактер.

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници који у обављању делатности утичу или могу утицати на квалитет земљишта дужни су да обезбеде техничке мере за спречавање испуштања загађујућих, штетних и опасних материја у земљиште, прате утицај своје делатности на квалитет земљишта, обезбеде друге мере заштите у складу са Законом о заштити земљишта и другим законима.

Мониторинг буке

Мере и услове заштите од буке јединица локалне самоуправе утврђује у складу са Законом о заштити од буке у животној средини. Обавезе јединице локалне самоуправе односе се на акустичко зонирање на својој територији, одређивање мера забране и ограничења у складу са Законом, доношење локалног акционог плана заштите од буке у животној средини, обезбеђење и финансирање мониторинга буке у животној средини на својој територији и вршење надзора и контроле примене мера заштите од буке у животној средини.

Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/2010) прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката

буке на здравље људи. Према овој Уредби, за подручја за одмор и рекреацију гранична вредност буке је 50 dB за дан и вече, а 40 dB за ноћ на отвореном простору.

Према потреби (услед одвијања саобраћајних активности и евентуалне употребе радних машина), надлежни орган може утврдити потребу мониторинга буке у складу са Правилником о методологији за одређивање акустичких зона, Законом и важећим подзаконским актима.

3. Права и обавезе надлежних органа

Када су питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине иста произилазе из Закона о заштити животне средине.

Обезбеђење мониторинга

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђују континуалну контролу и праћење стања животне средине - у даљем тексту Мониторинг, у складу са посебним законима. Мониторинг је саставни део јединственог информационог система животне средине. Влада доноси програме мониторинга на основу посебних закона.

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији који мора бити у складу са програмима вишег реда.

Садржина и начин вршења мониторинга

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података, на основу посебних закона.

Овлашћена организација

Мониторинг може да обавља и овлашћена организација, ако испуњава услове у погледу кадрова, опреме, простора, акредитације за мерење датог параметра и СРПС стандарда у области узорковања, мерења, анализа и поузданости података, у складу са законом.

Обавезе загађивача

Власник или корисник земљишта или постројења, чија делатност, односно активност може да буде или јесте узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да у складу са Законом о заштити земљишта врши мониторинг земљишта, на начин да:

- прикаже податке о квалитету земљишта пре почетка и по завршетку обављања активности;
- прати промене на земљишту и у земљишту на прописан начин у зони утицаја својих активности;
- податке о промени на земљишту и у земљишту достави Министарству надлежном за послове заштите животне средине и Агенцији за заштиту животне средине.

Власник земљишта, купац или корисник земљишта, дужан је да омогући овлашћеном правном лицу узимање узорка за потребе обављања мониторинга земљишта.

Достављање података

Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке добијене мониторингом достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин.

Санација и ремедијација

Правно и физичко лице које деградира животну средину дужно је да изврши ремедијацију или на други начин санира деградирану животну средину, у складу са пројектима санације и ремедијације, на које сагласност даје надлежно министарство.

Законски оквир

Мониторинг квалитета параметара животне средине дефинисан је следећим правним актима:

- Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС”, број 135/04, 36/09- др. закон, 72/09-др. Закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18 – др. закон и 95/18 – др. закон);
- Законом о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, број 36/09 и 10/13);
- Законом о заштити земљишта („Службени гласник РС”, број 112/15)
- Законом о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 36/09 и 88/10) и подзаконским актима која прате ову област.

4. Поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

У случају неочекиваних негативних утицаја у поступку имплементације Плана и у фази реализације планираних намена, потребно је, у складу са важећом законском регулативом, спровести надзор и контролу и применити мере отклањања и минимизирања потенцијално настале штете, извршити санацију простора и применити мере ревитализације (ремедијације) и заштите животне средине.

Неочекивани негативни утицаји реализованих намена и објеката (у редовном раду реализованих пројеката – објеката, постројења, радова) се морају спречити доследним спровођењем урбанистичких и техничких мера заштите, мера за спречавање и отклањање насталих узрока, мера санације последица и успостављање мониторинга животне средине.

За предметни План, од фазе припреме до коначног усвајања, укључен је процес процене утицаја стратешког карактера, у коначном циљу реализације планираних намена простора у оквирима прихватљивим са аспекта заштите животне средине. С обзиром да није могуће у потпуности искључити вероватноћу појаве неочекиваних негативних утицаја са негативним ефектима и последицама по животну средину, прописан је начин поступања у случају таквих појава.

XI ЗАКЉУЧЦИ ДО КОЈИХ СЕ ДОШЛО ТОКОМ ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)

Проблематика заштите животне средине у Плану разматрана је у оквиру планског документа, али и у склопу Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину. Описана је примењена методологија и сагласна је са претпоставкама, које су дефинисане у оквиру Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, којим се дефинише садржина Извештаја о стратешкој процени утицаја.

Циљ израде Извештаја о стратешкој процени утицаја предметног плана на животну средину је сагледавање могућих значајних негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење,

односно довођење у прихватљиве оквире (границе) дефинисане законском регулативом. Да би се постављени циљ могао остварити, потребно је било сагледати постојеће стање животне средине и Планом предвиђене активности.

Резимирајући утицаје планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја може се констатовати да ће већина утицаја планских решења имати позитиван утицај на конкретан простор. Мањи негативни утицаји које је могуће очекивати реализацијом планских решења, ограниченог су интензитета и просторних размера. Да би се овакви утицаји свели у оквире који неће оптеретити капацитет простора, потребно је спроводити мере за спречавање и ограничавање негативних утицаја на животну средину.

Предметни Извештај о стратешкој процени утицаја указује на прихватљивост појединих планских решења. Планска решења ће се разрађивати и детаљно оцењивати приликом израде пројектне документације а посебно кроз **„Студију о процени утицаја на животну средину за Пројекат Изградње ветропарка Улма“**. Већи ниво детаљности, којим ће се анализирати појединачни објекти и њихови утицаји на животну средину, разматраће процене утицаја појединачних објеката на животну средину.

XII ПРИМЕНА ПЛАНА

Оцена извештаја о стратешкој процени врши се на основу критеријума садржаних у Прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, број 135/2004 и 88/2010).

На основу оцене извештаја, орган надлежан за послове заштите животне средине даје сагласност на извештај о стратешкој процени, у складу са чланом 22. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени саставни је део документационе основе Плана, сходно члану 24. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

III ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ

П=25.166.044,85 m²≈2.516,6 ha
О=26.852,90 m¹

НИКОЛИНЦИ

УЉМА

КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЗОНЕ И ЦЕЛИНЕ У ГРАНИЦИ ПЛАНА СА ПЛАНИРАНОМ НАМЕНОМ ПОВРШИНА, ИНФРАСТРУКТУРНИМ КОРИДОРИМА И ЗОНАМА ОГРАНИЧЕЊА - ПРЕГЛЕДНА КАРТА ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ

ЛЕГЕНДА

ГРАНИЦЕ

- ГРАНИЦА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
- ГРАНИЦА КАТАСТАРСКЕ ОПШТИНЕ
- ГРАНИЦА И БРОЈ КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА К.О. УЉМА
- ГРАНИЦА И БРОЈ КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА К.О. ВЛАЖОВАЦ

ПЛАНИРАНА НАМЕНА ПОВРШИНА

- ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ
- ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ
- ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ
- ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ ЛИВАДЕ И ПАШЊАЦИ
- НЕКАТЕГОРИСАНИ ПУТ

ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

- КАНАЛ "ДУНАВ-ТИСА-ДУНАВ"
- ИЗОЛАЦИОНИ КАНАЛ

ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ

- ГРАЂЕВИНСКИ РЕОН НАСЕЉА УЉМА (ван граница Плана)
- ЗАШТИТНИ ПОЈАС ГРАЂЕВИНСКОГ РЕОНА НАСЕЉА УЉМА

САБЕРАТАНА ИНФРАСТРУКТУРА

- ДРЖАВНИ ПУТ 16 реда број 10 Панчево - Вршац - Државна граница (гранични пролаз Ватин)
- ОПШТИНСКИ ПУТ
- МАГИСТРАЛА ЖЕЛЕЗНИЧНА ПРУГА М6 (Београд-Панчево-Вршац) са заштитном зоном
- ЖЕЛЕЗНИЧНА СТАНИЦА

ТЕХНИЧКА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

- ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА
- ЕЛЕКТРОЕНЕРГ. ВОД 20 kV (са заштитном зоном)
- ЕЛЕКТРОЕНЕРГ. ВОД 110 kV (са заштитном зоном)
- ЕЛЕКТРОЕНЕРГ. ВОД 400 kV (са заштитном зоном)

ГАСНА ИНФРАСТРУКТУРА

- ГАСОВОД ВИСОКОГ ПРИТИСКА (са заштитном зоном)
- ПОСТОЈЕЊА МЕРНО РЕГУЛАЦИОНА СТАНИЦА (са заштитном зоном)
- ГАСНА БУШОТИНА У ЕКСПЛОАТАЦИЈИ (са заштитном зоном)

ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

- РР КОРИДОР (са заштитном зоном)
- БАЗА СТАНИЦА МОБ. ТЕЛЕФОНИЈЕ А1 (ван граница Плана)
- ПЛАНИРАНА БАЗА СТАНИЦА МОБ. ТЕЛЕФОНИЈЕ А1 (ван граница Плана)

ОСТАЛА ИНФРАСТРУКТУРА

- ПРОТИВГРАДНА ЛАНСИРНА СТАНИЦА 182 УЉМА (са заштитном зоном)
- ПОДРУЧЈА ПОД ЗАШТИТОМ
- СТАНИШТА СТРОГО ЗАШТИЋЕНИХ ВРСТА
- ЛОКАЛНИ ЕКОЛОШКИ КОРИДОР
- АРХЕОЛОШКА ПОТЕНЦИЈАЛНА НАЛАЗИШТА

ЛЕГЕНДА 2:

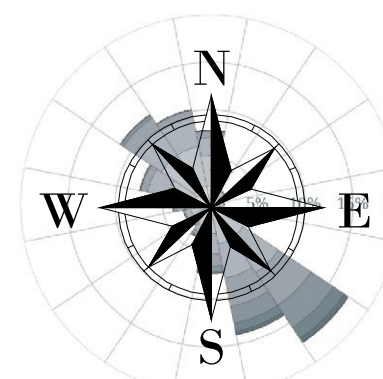
ПЛАНИРАНА ИНФРАСТРУКТУРА-ОБЈЕКТИ ВЕТРОЕЛЕКТРАНЕ

- ТЕМЕЉ ВЕТРО-а СА ПРИСТУПНО МАНИПУЛАТИВНИМ ПЛАТООМ
- ВЕТРО (ВЕТРО ГЕНЕРАТОР)
- НАЗИВ И БРОЈ ВЕТРО ГЕНЕРАТОРА
- ТРАФОВАНИЦА-ПРЕДЛОЖЕН ПОЛОЖАЈ
- ПРИСТУПНИ ПУТ ЗА ВЕТРО (уколико је потребан)
- САБЕРАТАНИ ПРИКЉУЧАК НА ЛОКАЦИЈИ ВЕТРО ПАРКА
- ЗАШТИТНИ ПОЈАС ПОСТОЈЕЊИ И ПЛАНИРАНИХ ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА

ГРАД ВРШАЦ

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ВЕТРОПАРК КОД НАСЕЉА УЉМА

Размерник
0 100 250 500 750 1000m
Размера: 1 : 10.000

Наручилац плана: „New Energy Solutions“ d.o.o. Београд-Нови Београд Тошин бувар број 270, 11070 Нови Београд	Обрађивач: UNTERMOLO D.O.O. Новосадског сајма бр. 3, Нови Сад
Назив плана: ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ВЕТРОПАРК КОД НАСЕЉА УЉМА СТРАТЕШКА ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	
Назив графичког прилога: ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ ПДР ВЕТРОПАРКА КОД НАСЕЉА УЉМА Карактеристичне зоне и целине, планирана намена површина, зоне ограничења	
Датум: септембар 2025. године	Графички прилог: 1 Размера = 1 : 10.000
Одговорни урбаниста:	ДРАГАН ДУЊЧИЋ, дипл. прост. планер
Сарадници: ВЛАДАН ДУЊЧИЋ, дипл. инж. маш. НИКОЉА ОСТОЈИЋ, дипл. инж. арх. ВОЈИСЛАВ ПЕРИЋ, дипл. инж. арх.	САРА ВУЛИЋ, мастер инж. арх. НОВИЦА БУДИЋ, мастер инж. енерг. технич. МИЛИЦА ХАЏИ АРСЕНОВИЋ, мастер инж. арх.
Носилац израде плана: ГРАД ВРШАЦ, ГРАДСКА УПРАВА Градска управа, Одељење за просторно планирање, урбанизам и грађевинарство Трг победе 1, 26300 Вршац	

Геореференцирана подлога